Jaargang 113. Vrijdag, 8 September 1854. No. 72.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen door deze ter algemeene kennis, dat voor den RAAD, bij besluit van den 5den dezer, no. 1, tot Wethouder der Gemeente is benoemd de Heer Mr. **ARNOLDUS OUDEMAN**, in plaats van den Heer Mr. W. DE SITTER, die zijn ontslag heeft ingezonden, en op dien dag, ingevolge art. 83 der Gemeentewet, moest aftreden, alsmede dat de RAAD, bij besluit van denzelfden dag, no. 2, tot Wethouder heeft benoemd den Heer Jonkheer Mr. **HINDRIK JAN TRIP**, die ingevolge het gemeld artikel mede moest aftreden.

GRONINGEN, 7 September 1854.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aanbesteding
VAN
TURF EN BRANDHOUT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat uiterlijk tot en met ZATURDAG den 9den September e.k. aan het RAADHUIS nog kunnen worden besorgd de **MONSTERS** voor de LEVERING van de ten dienste van het RAADHUIS benoodigde **TURF** en het **BRANDHOUT**, breeder omschreven in de bekendmakingen, geplaatst in de *Groninger Courant* van Dingsdag en Vrijdag den 15den en 25sten dezer.

GRONINGEN, 31 Augustus 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Longziekte.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen door deze ter kennis van belanghebbenden, dat volgens besluit van den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, van den 6den dezer, no. 18, **de van Longziekte verdacht verklaarde Kringen** om de Stallen van de Veehouders **H. ONNES** en **H. BLOEM, buiten de Boteringepoort**, onder deze Gemeente, van den 6den dezer af geheel zijn **OPGEHEVEN**, als hebbende zich sedert den 6den Mei l.l. **geene verschijnselen van de besmettelijke Longziekte**, noch onder het Rundvee van de bedoelde Veehouders, noch binnen de van Longziekte besmet beschouwde of verdacht verklaarde Kringen rondom hunne Stallen getrokken, geopenbaard.

GRONINGEN, 7 September 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Hollandsche Kolonie SHEBOYGAN, 15 Augustus.

Eergisteren zijn alhier in welstand aangekomen o. a. *Jan F. van der Molen* en *Pieter Hofman*, van Uithuizen; *J. J. Jensema*, van Uithuizermeeden, en *T. Koning*, van Middelstum, in de prov. Groningen. Zij kwamen met het voornemen zich in onze nabijheid te vestigen en zijn onmiddelijk doorgereisd naar Oostburg en Gibbsville. Wij heeten hen welkom!

— Onder dagteekening van den 30sten Julij schrijft men ons uit Pella: „Het gaat te Pella bij uitstek goed. De oogst is dubbel gezegend; tarwe en haver zijn bijna ingezameld, het koren (maïs) belooft zeer veel. Het is hier gedurende eenige dagen vrij warm geweest; de thermometer teekende steeds van 90 tot 99 graden! Wij hebben dezen zomer eene menigte oud-vaderlanders in ons midden ontvangen, waaronder twee schoolonderwijzers, schilders, maar meest landbouwers; de laatste zijn het geschiktst voor deze landstreek. Onze stadgenoot HOSPERS heeft beloofd eene beschrijving van Pella te geven, welke gij spoedig verwachten moogt."

— Den 1den Augustus heeft de zoogenaamde „engel Gabriel" zijne straat-prediking te Palmyra N. Y. voortgezet en werd des nachts de Roomsch-Katholijke kerk opengebroken, het altaar en de decoratiën verwoest en eene mislukte poging gedaan om het gebouw te verbranden. Het wordt tijd dat men dien „engel" opsluite.

San Louis is den 7den, 8sten en 9den Augustus het tooneel geweest van een' bloedigen strijd, ter gelegenheid der verkiezingen, die niet minder dan drieënvijftig uren aanhield. Talrijke dooden en gekwetsten zijn daarbij gevallen, en men berekent dat omstreeks vijftig huizen door de vijandelijke partijen zijn verwoest. Den 12den was de rust hersteld en waren maatregelen genomen om de orde te handhaven.

— Volgens een N. Amerikaansch dagblad, werd onlangs zekere *Thomas Garratt*, een zeventigjarig grijsaard, tot eene geldboete van achtduizend dollars veroordeeld, ofschoon zijne geheele bezitting geen vijfduizend dollars waard was, omdat hij de ontvlugting van vijftien slaven op eenmaal had begunstigd. Toen dit vonnis uitgesproken was, voegde de sheriff hem toe: „Wel, *Garratt*, nu hebben wij u op uwen ouden dag tot een bedelaar gemaakt, en mij dunkt dat gij beter gedaan zoudt hebben door op uwe eigene zaken te passen en u met die van anderen niet te bemoeijen." „Ja," was het antwoord, „op mijnen ouden dag hebt gij een' bedelaar van mij gemaakt; maar, al ben ik oud, ik heb niet te vergeefs geleefd, want ik heb de namen opgeschreven van veertienhonderd slaven die ik heb helpen ontvlugten, en zoo gij nog heden avond een' armen vlugteling kent die een' vriend noodig heeft, zend hem dan tot den armen ouden *Thomas Garratt*."

RUSLAND. — TURKIJE.

Rusland heeft, gelijk ook de *Moniteur* bevestigt, de 4 voorwaarden, die de Westelijke magten als grondslag hadden gesteld voor verdere onderhandelingen, verworpen, niettegenstaande op de aanneming dier voorwaarden evenzeer door Oostenrijk als door Pruissen is aangedrongen.

Die weigering zal veler hoop verijdelen, en misschien nog meer pijnlijken indruk maken op Pruissen dan op Oostenrijk, omdat, zooals uit de openbaar gemaakte officiële stukken blijkt, het kabinet van Berlijn nog meer dan dat van Weenen op den goeden uitslag en op de inschikkelijkheid van den Czaar hoopte.

Daar evenwel Petersburg weinig voordeel er bij kan hebben om Duitschland te ergeren, is het misschien nog niet onmogelijk, dat de weigering van Rusland niet zoo streng moet worden opgevat, als de telegraaf die in haar laconisme heeft gemaakt. — Men kan hier te eerder van Duitschland gewagen, omdat Berlijn weder meer dan in de laatste dagen tot de politiek der West-magten en van Oostenrijk overhelt.

De Franschen en Engelschen maken zich gereed, om door een gevoeligen slag tegenwigt te geven aan de meer of min afwijzende beschikking uit Petersburg ontvangen op de laatste nota. Uit Varna schrijft men, dat elf schepen, een aantal transportvaartuigen met troepen begeleidende, naar de Donaumonding op weg zijn, om van daar, zegt men, naar Odessa over te steken. Het Turksche leger onder *Omer*-pacha wordt intusschen achter de Kamazeu vereenigd, terwijl de reserve van Sophia en Nicopoli naar Schumla oprukt. Het zal, blijkens een berigt in den *Moniteur*, de Russen tot in Moldavië vervolgen.

Vorst *Paskewitsch*, welke weder als stadhouder des Keizers in Polen is opgetreden, houdt in Warschau menigvuldige wapenschouwingen over aldaar aangekomen of aankomende troepen.

Aangaande den grooten brand te Varna blijkt, dat een twist tusschen Zouaven en Turksche troepen deze ramp te weeg gebragt heeft. Na een gevecht tusschen beiden, waarbij een twaalftal Zouaven dood bleven of zwaar gewond werden, staken de Turken uit woede, dat eene Fransche wacht hen wilde gevangen nemen, de magazijnen der Christenen in brand, welke spoedig op eene ontzettende wijze toenam.

De *Augsb. Ztg.* meldt uit Athene d.d. 25sten Augustus dat Turkije van Griekenland eene schadevergoeding eischt van 70 millioen piasters. Griekenland heeft een beroep gedaan op de mogendheden. Pruissen en Oostenrijk zouden zich tegen het beginsel van schadeloosstelling hebben verklaard. Frankrijk en Engeland zouden hunne meening nog niet hebben doen kennen.

— Men weet weinig naders omtrent de expeditie in de Oostzee. Het verlaten der Alands-eilanden wordt vooralsnog niet bevestigd. In tegendeel, een brief meldt, dat generaal *Baraguay d'Hilliers* een civiel gouverneur voor deze eilanden, den heer *Lugnoll*, heeft benoemd. In een' brief van een' der officieren aan boord van den *Amphion* wordt de waarde van het materiëel en de ammunitie, te Bomarsund door de geallieërden gevonden, op 2½ millioen francs geschat.

De jongste depêches spreken voorts van verkenningen, welke gedaan zijn in de wateren van Sweaborg en Helsingfors.

(*Laatste berigten.*) Berigten uit Konstantinopel van den 25sten Augustus, luiden als volgt:

„Het Fransche belegerings-toestel is alhier aangekomen. Al de Turksche oorlogsvaartuigen, die zich op de kusten van Azië ophouden, zijn naar Varna ontboden. Het vertrek der expeditie is bepaald op den 1sten September a.s. Op de eskaders der geallieërden is de gezondheidstoestand veel verbeterd, doch de hertog *van Cambridge* is nog altijd aan koorts lijdende. De Russen hebben een Wallachijsch schip buit gemaakt en naar Sebastopol opgebragt. *Guyon* is aangewezen om *Mustapha*-pacha, die in ongenade is gevallen, als opperbevelhebber in Azië te vervangen.

„De nieuwe onderkoning van Egypte, *Said*-pacha, wordt hier luisterrijk onthaald."

— Volgens eene tusschen den baron *Hess* en *Omer*-pacha geslotene overeenkomst, zullen de Oostenrijksche troepen wel is waar in de 18 hoofdplaatsen der Klein- en Groot-Wallachijsche provincien in garnizoen gelegd worden, maar daarentegen zullen al de Donauforten, bruggenhoofden aan den Wallachijschen oever, alsmede de voorname punten van Kalefat, Ibraïla en Galatz door Turksche troepen bezet worden. Zoo als men weet, stort zich de rivier de Sereth tusschen de beide laatstgenoemde plaatsen in den Donau. Krachtens de gemelde overeenkomst nu gaat *Omer*-pacha met zijn leger, bestaande uit 60,000 man infanterie, 24,000 man kavallerie en 120 kanonnen, over de Jalonitza voorwaarts tot aan de rivier Buseo, alwaar hij zijn hoofdkwartier zal vestigen. Na de ontruiming der vestingen Ibraïla en Galatz door de Russen, zullen de Turken hunnen marsch langs de beide oevers der beneden-Sereth voortzetten.

— De Porte heeft vernomen dat in Griekenland weder aanslagen tegen Turkije worden beraamd. Men zegt dat zelfs de Grieken, die nog in Konstantinopel zijn gebleven, geld hebben gezonden naar Griekenland, ter bevordering dier aanslagen.

— Te Parijs heeft de tijding betreffende het antwoord des Keizers van Rusland grooten indruk gemaakt, en men hield het er aldaar voor, dat de weigering stellig en afdoende was. Men dient echter den tekst zelven van dit antwoord af te wachten, voor dat men hieromtrent eenig oordeel kan vellen. De hoofdzaak, de weigering, schijnt buiten twijfel en dit moet de Westersche mogendheden bewegen den oorlog met meer kracht dan ooit voort te zetten.

Het ontbreekt echter niet aan de zoodanigen, die nog altijd hopen op eene vredelievende beslissing. De veldtogt, zeggen zij, zal wegens het vergevorderde jaargetijde, vermoedelijk eerst in het volgende jaar met ernst ondernomen worden en gedurende den tusschentijd van 5 à 6 maanden van regen, sneeuw en ijs, welke nagenoeg geheel voor den oorlog verloren gaat, kan men zich even goed en zelfs nuttiger bezig houden met vredesonderhandelingen.

ITALIË.

Brieven uit Palermo van den 19den Aug. melden, dat de cholera in die stad groote verwoestingen aanrigt. Den 11den Aug. heeft de ziekte zich geopenbaard door het overlijden van een 20-tal personen. Van den 11den tot den 17den Aug. bedroeg het getal slagtoffers reeds meer dan 1000. Op den 17den beliep het getal overledenen 865. Onder de aanzienlijke slagtoffers noemt men den prins *Lampedusa*, pair van het rijk. — Ook in Napels moeten de verwoestingen, door de cholera aangerigt, verschrikkelijk zijn. In de laatste dagen bezweken dagelijks ten minste 500.

SPANJE.

De *Gaceta* van Madrid deelt de circulaire mede, houdende dat in den ministerraad besloten is: 1) dat de betaling van het inkomen der Koningin-moeder, haar toegestaan bij de wet van 1845, gestaakt zal worden, totdat de constituerende Cortès daarover op nieuw zullen hebben belist; 2) dat alle goederen in Spanje gelegen, toebehoorende aan de Koningin-moeder, onder sequester zullen worden gesteld, tot dat de beslissing der Cortès ook hierin tusschen beiden kome; 3) dat de Koningin-moeder, vergezeld van hare familie, onmiddellijk het land zal verlaten, en dat de Cortès belast zullen zijn met het nemen van een besluit nopens haar toekomstig verblijf.

Bovengenoemde dekreten zijn alleen het werk van het ministerie. Koningin *Isabella* is er geheel vreemd aan gebleven. Het kabinet stelt zich alleen verantwoordelijk voor de genomene maatregelen. Koningin *Isabella* moet bepaald geweigerd hebben eenig dekreet te onderteekenen ten nadeele harer moeder.

Nopens het vertrek van de Koningin-moeder, kunnen thans o. a. de volgende nadere bijzonderheden gemeld worden:

Op advies van den ministerraad en in strijd met de formele verbindtenis, die *Espartero* heeft aangegaan, om *Maria Christina* in Madrid gevangen te houden tot aan de bijeenkomst der Cortès, heeft zij het paleis door eene achterdeur verlaten, zich begevende naar Portugal. Zij was vergezeld door den hertog *van Rianzares* en werd geëscorteerd door een eskadron lansiers, onder bevel van den generaal *Garrigo*. Den vorigen dag was reeds een regement ruiterij langs den weg van Estramadura geposteerd, ten einde haar den vrijen doortogt te verzekeren, terwijl de ruiterij die te Badajos garnizoen houdt, bevel had ontvangen om haar met hetzelfde doel te gemoet te rijden. Op deze wijze zal zij de reis naar de grenzen afleggen en daartoe gevolgelijk eene geheele week behoeven.

Te 11 uur des morgens werd het vertrek van *Maria Christina* algemeen bekend. Onmiddellijk ontstond eene levendige gisting. De noordelijke wijken en de straat Desengano geraakten in opstand; men hoorde overal de kreten: *Te wapen!* Uit sommige volksgroepen hoorde men zelfs den kreet opgaan: *De dood aan Espartero! Naar de galg met den verrader!*

Men is er echter in geslaagd het volk, zonder dat het tot ernstige botsingen kwam, uiteen te doen gaan. De regering heeft evenwel met meer aandrang doen bekend maken, dat alle wapens, die zich niet in handen bevinden van daartoe geregtigde personen, binnen de vierentwintig uren moeten worden overgeleverd aan het burgerlijk bestuur.

Verder waren al de staatkundige vereenigingen verboden, en hadden de uit de krijgsdienst ontslagene officieren last bekomen om Madrid te verlaten.

Eene nieuwe partij, *les Isabellinos*, aanhangers der Koningin, heeft zich gevormd.

De *laatste* berigten uit Spanje zijn uit Bayonne d.d. 5den September. Zij behelzen het volgende: „De generaal *Dulce* is te Madrid teruggekeerd. De cholera is te Barcelona aan het woeden. Men verwacht dat de ophanden zijnde verkiezingen moeijelijkheden zullen opleveren. — De Koningin-moeder *Maria Christina* is door eene hersenaandoening aangetast.

DUITSCHLAND.

Men leest in *l'Univers* dat de Pruissische politie aan de dagbladschrijvers heeft verboden, te gewagen van de maatregelen, welke zijn verordend tot wapening der vestingen der Rijn-provinciën, gelegen aan de zijde der Fransche grenzen, en van de daarmede in verband staande militaire bewegingen. Volgens *l'Univers*, zal dat verbod geen doel treffen, en zal men zich in Frankrijk weten te vergewissen van de maatregelen, die een uitvloeisel zijn der *broederlijke* gezindheid van de naburige volkeren.

— Gedurende de maand Julij zijn uit Bremen 28 schepen met 6626 passagiers naar landen aan gene zijde van den Oceaan vertrokken. Gedurende de zeven eerste maanden dezes jaars zijn van daar uitgezeild: naar New-York, 28,006 personen op 153 schepen; naar Baltimore, 7357 personen op 30 schepen; naar New-Orleans, 3655 personen op 11 schepen; naar Philadelphia, 821 personen op 8 schepen; naar Quebec, 724 personen op 3 schepen; naar Galveston, 446 personen op 3 schepen; en naar Rio Grande del Norte, 168 personen op 2 schepen, te zamen 41,177 personen op 210 schepen, zijnde 13,240 personen en 60 schepen meer dan gedurende de zeven eerste maanden van 1853.

— De inschrijving in de Oostenrijksche leening is gesloten. Het cijfer van 500 millioen is bijna bereikt.

ZWITSERLAND.

De brief van den heer *Sanders* aan den president van den Zwitserschen Bondsraad, waarvan vroeger werd melding gemaakt, heeft in Zwitserland een' levendigen indruk gemaakt. Thans echter verneemt men, dat de heer *Sanders* niet meer de betrekking vervult van consul-generaal der V. Staten, zoodat het officiëel karakter van dien brief en daarmede ook het gewigt dat daaraan werd gehecht, geheel vervalt.

— Men schat het aantal der vreemdelingen die gedurende de maanden Julij en Augustus Zwitserland voor korteren of langeren tijd hebben bezocht, op niet minder dan omstreeks zestigduizend.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 3 September.

De besparing, welke men berekent dat aan Engeland ten deel valt door den overvloedigen oogst, wordt op 27 à 30 millioen pond sterling geschat. Eergisteren gaf de *Globe* 45 millioen en de *Times* 25 op, doch de doorsnede van beide zal het naast aan de juiste schatting komen, volgens de aanteekeningen, gehouden gedurende de laatste negen maanden. Naar aanleiding van deze, beloopt de mindere uitgave voor graan dat als ingevoerd beschouwd kan worden, ongeveer drie millioen p. st. per maand, de prijs gerekend tegen slechts 10 shillings per quarter minder dan den gemiddelden prijs der laatste jaren. De dagbladen hebben uit deze verhouding de redenering geput, dat de oorlog zonder geldverlies gevoerd wordt, daar de oogst zoo veel geld bespaart, vooral gerekend tegen het geval dat deze ongunstig uitgevallen ware. Hoewel in zeker opzigt waar, hecht men echter daarbij te veel aan de voorstelling van winst, in plaats van de lagere graanprijzen te beschouwen als eene afwering van bijkomende verliezen behalve de oorlogskosten.

— Uit Ierland verneemt men dat lord *John Russell* met zijne familie aan het fraaije meer van Killarney verwacht wordt. Verder verneemt men van daar dat de pachters voor 2½ shillings daags geen arbeiders meer vinden kunnen en het arbeidsloon op 3 shillings moeten verhoogen.

— Te Newcastle werd eergisteren eene vergadering van misnoegden met den tragen gang der krijgszaken in het Oosten gehouden, die verschillende voorstellen aannam, waarbij de Engelsche regering in staat van beschuldiging gesteld en aan de afkeuring der natie prijs gegeven werd.

— Te West-Ham is dezer dagen een reus overleden, *William Sharp* genaamd, die eene lengte had van 7 voeten en 6 duimen.

— Kapitein *Perry*, die voor eenige dagen uit straat Davis is teruggekeerd, brengt geene tijdingen omtrent *Franklin* mede, maar wel eene bevestiging van het gevoelen dat de temperatuur aan gene zijde van zekeren breedtegraad weder warmer wordt.

Van den 5den. Gisteren avond heeft Prins *Albert* zich aan boord van het koninklijk stoomjagt *Victoria & Albert* van Portsmouth naar Boulogne begeven, om aldaar het voorgenomen bezoek aan Keizer *Napoleon* te brengen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 September.

Volgens eene alhier ontvangene depêche uit Calais, is de Keizer aldaar gisteren middag uit Boulogne gearriveerd. Z. M. was gezeten in eene opene kales met een' aide-de-camp aan beide zijden, zonder eenig escorte.

Te half twee 's namiddags zijn aldaar almede aangekomen de Koning der Belgen en de hertog *van Brabant*. De prefect van het departement du Nord en een Fransche generaal zijn op den weg naar Duinkerken de hooge reizigers te gemoet gegaan, die onder geleide van een eskadron kurassiers, met muzijk aan het hoofd, zich terstond naar het hôtel hebben begeven, waar Keizer *Napoleon* hen wachtte. Beide souvereinen hebben eene langdurige conferentie met elkander gehad.

Te vijf uur hebben zich de Keizer, Koning *Leopold* en de hertog *van Brabant* in groot uniform in een open rijtuig, vergezeld van hunne officieren, naar de haven begeven en zijn vervolgens aan boord gegaan van de prachtige stoomboot *Reine Hortense*.

Na hunne terugkomst van dit uitstapje, heeft er bij den Keizer een diner van 30 couverts plaats gehad. De Keizer had aan zijne regterzijde den Koning der Belgen en aan zijne linkerzijde den hertog *van Brabant*.

Heden hebben de vorstelijke personen zich naar Boulogne begeven. Na een kort verblijf is het Belgische stoomschip *de Rubis* in de haven aangekomen en heeft de Keizer, den Koning onder het gejuich der menigte de hand reikende, afscheid van Z. M. genomen.

Van den 5den. In eene door den Keizer gerigte dagorder aan het leger, waarover hij het opperbevel heeft aanvaard, wordt aan hetzelve groote lof toegezwaaid. De Keizer eindigt met de verklaring, dat het leger zijn volkomen vertrouwen geniet, en dat hij overtuigd is, dat het steeds gereed zal zijn om op het eerste teeken aan de roepstem des vaderlands te gehoorzamen.

— Van den 1sten Augustus 1853 tot heden zijn in Frankrijk ingevoerd 7,345,612 mudden granen en 949,190 metrieke centenaars en 45 kilo meel, en uitgevoerd 2633 mudden granen en 4221 metrieke centenaars meel. Gedurende hetzelfde tijdvak is door het departement van oorlog, tot zijne bijzon-

ders dienst, eene hoeveelheid van 354,873 mudden graan ingevoerd.

Al die cijfers te zamen, en de 949,199 centenaars meel herleid tot 1,898,400 mudden, geven het gezamenlijk bedrag van invoer van *negen millioen vijfhonderd achtennegentig duizend acht honderd vijfentachtig mudden.* De meeste inklaringen geschiedden te Marseille; de aldaar ontvangen regten bedroegen ongeveer vier millioen.

BELGIË.

BRUSSEL, 5 September.

De Koning der Belgen is van zijne reis naar Calais en Boulogne over Ostende teruggekeerd. Het verblijf te Boulogne heeft zich door niets gekenmerkt, dan door een diner in het hôtel des Keizers, het bezigtigen van eene batterij en het voorstellen van hoofdofficieren. De zamenkomst tusschen de beide vorsten is overigens zeer hartelijk geweest.

— Een Brusselsch dagblad meldde j.l. Zaturdag als zeker, dat de heer *de Brouckère* en zijne ambtgenooten het den Koning aangeboden ontslag introkken.

Wij meenen te kunnen verzekeren, dat dit berigt op zijn minst voorbarig is. Elk besluit, van welken aard en van welke zijde ook, ter zake de ministeriële crisis, is verdaagd tot na de terugkomst des Konings.

Onder de geruchten nopens de aanleidende oorzaak tot het besluit der tegenwoordige ministers om hun ontslag te vragen, behoort, dat deze zoowel moet worden gezocht in de buitenlandsche betrekkingen, als in den binnenlandschen toestand; dat van de zijde der Fransche regering zeer ernstige vertoogen zijn gedaan nopens het verblijf der uitgewekenen in België, en het bezwaar om op het doen en drijven van die lieden een zoodanig wakend oog te houden, als de belangen der genoemde regering vorderen; — dat de Koning zich genoopt heeft gevonden om aan deze vertoogen het oor te leenen, en de reis naar Calais daar niet vreemd aan is geweest; — dat aan den anderen kant de bewindslieden zich verpligt hebben geacht om aan de clericale partij eenige toegevendheid te betoonen, ten aanzien van de leiding van het openbaar middelbaar onderwijs, op welke die partij steeds aanspraak maakt, en dat zij, om de eene zoowel als om de andere reden, beducht zijn geworden, van bij de opening der Kamers, bij de liberale partij niet die ondersteuning te zullen vinden om, in belangrijke aangelegenheden, op eene meerderheid ten hunnen behoeve te kunnen rekenen.

Intusschen schijnt de clericale partij, bij de tegenwoordige zamenstelling van de Kamer der Gedeputeerden, nog geene wijziging van het Bewind te verlangen, en loopt sedert gisteren het gerucht, dat de ministers vooreerst nog aan 't roer van Staat zullen blijven.

— Zoo als bekend is, had België, zelfs in den tijd van *Maria Theresia*, zoo veel geestelijken niet als thans, en dat getal zal spoedig nog aanzienlijk vermeerderd worden; althans volgens berigten uit Spanje, hebben een groot aantal Kapucijnen, Karmelieten, Jezuïten, enz. het oog op België geworpen, als hun tijdelijk vaderland. Men spreekt er dan ook reeds van, dat onze kloostervrienden op maatregelen bedacht zijn om de vlugtelingen te herbergen. Te Gent zouden de Jezuïten eene danszaal hebben gekocht, die voor hen tot een klooster moet worden ingerigt.

Van den 6den. Uit Ostende verneemt men, dat de Koning van Portugal en de hertog van Oporto, met hun geheele gevolg gisteren naar Boulogne zijn vertrokken, om de manoeuvres in het kamp bij te wonen. Men denkt dat zij overmorgen te Ostende terug zullen zijn, en zich onmiddellijk zullen inschepen op de *Mindello.*

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Vereenigde Zitting der beide Kamers.

Maandag den 4den September.

In deze vereenigde zitting is de vergadering der Staten Generaal van 1853—1854 namens Zijne Majesteit den Koning, door den heer minister van binnenlandsche zaken met de navolgende rede gesloten:

MIJNE HEEREN! Op last des Konings heb ik mij in uw midden begeven om deze zitting der Staten Generaal te sluiten en u dank te zeggen voor den ijver in het behartigen van 's lands belangen betoond.

Overtuigd van uwe bereidwilligheid om tijd en rust ten offer te brengen waar die belangen het vorderen, heeft de Koning met vertrouwen verschillende en daaronder belangrijke voorstellen van wet aan uwe beraadslagingen onderworpen, en ofschoon de zitting daardoor lang van duur zij geworden, hare uitkomsten zijn in dezelfde mate veelvuldig en gewigtig geweest.

Zoo werden ter uitvoering van het 5de additionele artikel der grondwet de wetten betreffende het armbestuur en het beleid der regering van Nederlandsch Indië vastgesteld. Door nieuwe wettelijke voorschriften betreffende het strafregt werden verouderde en met de tegenwoordige denkbeelden strijdende bepalingen vervangen. Met uwe eenparige goedkeuring werden in het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer wijzigingen gebragt, welke de ontwikkeling van den handel vorderde. Door de regeling van het muntwezen in de Indiën en door het aanwijzen der middelen tot zijn herstel werd voldaan aan hetgeen de billijkheid en het welbegrepen belang van het moederland en der koloniën eischten.

Met onbekrompenheid hebt gij uwe ondersteuning verleend tot het aanvangen of voortzetten van werken van publiek nut, en de Regering krachtdadig bijgestaan in hare pogingen om door ontwikkeling van nijverheid en ondernemingsgeest de algemeene welvaart te bevorderen.

Het zal niet noodig zijn, Mijne Heeren, u te herinneren de verschillende wetten, die behalve de opgenoemde zijn tot stand gekomen, om deze zitting met grond te mogen rangschikken onder die welke rijk aan uitkomsten zijn geweest, ook al moge men het betreuren dat de tijd niet heeft toegelaten eenige gereed liggende ontwerpen, waaronder dat tot regeling van het lager en het middelbaar onderwijs, te behandelen.

Wanneer wij het oog vestigen op den afgeloopen werkkring, dan mogen wij ons verheugen dat deze zitting op nieuw het bewijs heeft geleverd, dat in de vergadering der Staten Generaal van Nederland de gewigtigste onderwerpen, ook bij verschil en strijd van meeningen, met warme belangstelling, maar te gelijk met kalmte en bezadigdheid worden behandeld, en mogen wij tevens met dankbaarheid het voorregt erkennen dat wij, met volharding voortgaande, onze werkzaamheden tot een goed einde hebben gebragt.

Mogen zij, onder den zegen des Allerhoogsten, rijke vruchten dragen voor het dierbaar Vaderland.

In naam des Konings verklaar ik deze zitting der Staten Generaal gesloten.

'sGRAVENHAGE, 5 September.

Z. M. heeft benoemd tot zaakgelastigde bij de Ottomannische Porte den heer mr. *J. P. J. A.* graaf *van Zuylen van Nyevelt*, laatstelijk raad van legatie te Londen, en tot secretaris van legatie aldaar, vooreerst en tijdelijk, mr. *M. J. L. H. Heldewier*; — voorts den directeur en kommandant der marine te Willemsoord, den schout-bij-nacht *J. F. D. Bouricius* tot kommandant van 's rijks zeemagt in Oost-Indië, en tot directeur en kommandant der marine te Willemsoord den schout-bij-nacht *W. J. Jollij.*

— Bij besluit van den 1sten dezer, heeft Z. M. goedgevonden den heer *Chs. F. Pahud*, Hoogstdeszelfs minister van koloniën, te bevorderen tot ridder grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Het ministerie van oorlog heeft de order uitgevaardigd, dat aan de militairen der Israëlitiesche godsdienst een verlof van den 20sten Sept. tot den 17den Oct. a.s. kan worden verleend. Degenen, die zich in kampementen en gekantonneerd bevinden, mogen echter van dat verlof eerst gebruik maken, wanneer zij in hunne garnizoensplaatsen zijn teruggekeerd.

— De Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk heeft, door haar officiëel orgaan, ter voorkoming van misverstand en ongegronde bekommering, op nieuw de verklaring afgelegd, „dat zij door hare bemoeijing met opzigt tot eene nieuwe Bijbelvertaling, niets beoogt dan de gemeente, zonder 't geen naar gezag zweemt, van zoodanig eene Bijbelvertaling te voorzien, als welke zij verwacht dat zich door hare eigene voortreffelijkheid, voor huiselijk en kerkelijk gebruik, boven elke andere zal aanbevelen." Het plan bestaat dus geenszins om de ontworpen nieuwe Bijbelvertaling in de plaats van de Statenvertaling aan de gemeente op te dringen of met gezag in de Kerk in te voeren.

— Bij het departement van buitenlandsche zaken is van Zr. Ms. consul te Koppenhage, ontvangen de *Deensche wet van den 15den April j.l.*, waarbij de handel met IJsland voor vreemde vlaggen, onder dezelfde voorwaarden als voor de nationale, wordt opengesteld.

AMSTERDAM, 5 September.

De begrooting van de stedelijke inkomsten en uitgaven voor het jaar 1855 bedraagt *f* 3,346,541.41. — De *inkomsten* zijn verdeeld als volgt:

1) Ontvangsten van vroegere diensten *f* 44,967.76; 2) Baten en opkomsten, spruitende uit gemeente eigendommen en bezittingen *f* 120,639.08; 3) Opbrengst van belastingen en heffingen *f* 3,060,556.85; 4) Ontvangsten van verschillenden aard en toevallige baten *f* 93,477.72; 5) Buitengewone ontvangsten *f* 26,900.

— Wij vernemen dat dr. *J. van Vloten* benoemd is tot hoogleeraar in de Nederduitsche taal en letterkunde en de vaderlandsche geschiedenis aan het athenaeum te Deventer.

— De *Tijd* en *Noord-Brabanter* deelen den tekst mede van den Encyclique, waarbij de Paus een algemeen jubilé heeft uitgesproken, onder anderen tot herstel van den vrede en tot afwering van de epidemie, welke Europa teistert.

AMERSFOORT, 4 September.

De cholera heeft hier een offer geëischt, zijnde een werkman, die gisteren laat in den avond nog volkomen welvarende, heden morgen te 11 uur, na eene ongesteldheid van nog geen acht uren, aan die ziekte bezweken is.

KAMP BIJ ZEIJST, 3 Septemper.

Bij een allerschoonst weder stonden te 12 uur heden de troepen voor de eerste maal in slagorde geschaard. Na de wapenschouwing (eigenlijk groote parade) defileerden de zestig divisiën infanterie, gevolgd door de artillerie en kavallerie, door de breede ruimte, die aan weêrszijden door toeschouwers was afgebakend; de muzijk der verschillende korpsen deed zich hooren en na in de beste orde die taak te hebben volbragt, keerden de troepen naar hunne legerplaats. 's Namiddags wemelde het van vreemdelingen en personen die bij de verschillende rangen der troepen aan familiën een bezoek gaven.

Tegen den avond omstreeks 6 uur, kwam op het onverwachtst Zijne Majesteit de Koning op het centrum van het kamp met gesloten rijtuig aan, stapte af, volgde den weg naar den regter vleugel en door het daverend „hoera!" was weldra al wat militair was, op de been; wachten sloegen den parademarsch; de muzijk deed het *Wilhelmus* hooren en Zijne Majesteit volgde van den regter naar den linker vleugel den weg, omgeven van duizende militairen van alle rangen; op het centrum teruggekomen, vormden de militairen een carré om Zijne Majesteit en de staf- en hoofdofficieren. De opperbevelhebber deed eene aanspraak, die inderdaad de geestdrift opwekte, waarop een *leve de Koning!* volgde. Zijne Majesteit sprak en de hoofdtoon der taal was, dat „wanneer het eerste schot op den vijand zal vallen, hij, de Koning, zich aan het hoofd als aanvoerder zou stellen."

Van den 4den. Heden morgen te 8 uur heeft Z. M. de bataljons infanterie, in groote tenue gekleed, in oogenschouw genomen. Daarna werden dadelijk groote manoeuvres verrigt, waarbij Z. M. opvolgend en met de grootste naauwlettendheid de bewegingen naging en menigmaal den uitroep bezigde „goed zoo! ferm zoo!" enz. Na eenige malen te zijn zamengetrokken, van directie veranderd, gedeployeerd en weder in kolonne zamengetrokken, volgde eene rust, waarbij alle officieren bij den Koning werden geroepen. Z. M. prees den goeden gang en geoefendheid en betuigde daarvoor zijnen dank. De troepen hadden zich middelerwijl aan rust overgegeven, terwijl de fraaije muziek van het reg. grenadiers en jagers zich hooren liet. Vervolgens werd voor Z. M. gedefileerd, dat mede 's Konings tevredenheid mogt verwerven.

Van den 5den. Heden morgen te 7 uur stonden infanterie, kavallerie en artillerie voor de oefeningen gereed. Eenige manoeuvres met de vereenigde wapens, waarbij de bataljons infanterie in twee liniën waren geschaard, waren met gewenscht gevolg uitgevoerd.

Later werd de infanterie in gesloten kolonne gesteld om bataljonswijze de handgrepen en lading te verrigten. De Koning volgde de bewegingen op alle punten en gaf blijken van H.D. tevredenheid over de houding der troepen en de goede uitvoering der bewegingen.

Tegen 12 uur waren de troepen ingerukt, terwijl Z. M. de inrukkenden nog bij hunnen terugtogt volgde.

De geest der troepen, alsook de gezondheid der manschappen is goed, ofschoon meest allen aan diarrhae lijden, toe te schrijven aan het onvermijdelijke gebruik van putwater.

LEEUWARDEN, 4 September.

Op nieuw zijn 24 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 18[illegible]: 11,400 runderen.

ASSEN, 6 September.

Naar men verneemt, is bij het dept. van binn. zaken in behandeling en zal in het volgend zittingjaar aan de Staten Gen. worden aangeboden, een ontwerp van wet, bevattende regels nopens de heffing van regten wegens het gebruik van openbare werken in het belang der gemeenschap te land en te water, alsmede tot verzekering van de instandhouding en het behoorlijk gebruik dier werken. (*Prov. Dr. Ct.*)

— Men schrijft uit *Niebert*, d.d. 3den Sept.: „In den nacht van Vrijdag op Zaturdag j.l. zijn in het land eens landbouwers hier ter plaatse, eenige schapen, vermoedelijk door honden, doodgebeten, en één schaap geheel verslonden. Ons vermoeden dat het honden geweest zijn, grondt zich daarop, omdat twee boerenknechten, die des Zaturdagsmorgens op de plaats waar de doode schapen lagen, twee honden nog bezig zagen met het verslinden van een derzelve.

„Het is te wenschen, dat zulke voorvallen zich niet bij herhaling voordoen, anders zoude men hier, even als in sommige streken van het naburige Drenthe onlangs het geval is geweest, genoodzaakt wezen, zijne kudde des nachts binnenshuis te brengen."

— Een zeer oproerige geest heerscht thans onder de snijders te Rolde! L.l. Zondag hebben die heeren bij de kerk laten aflezen, dat ze niet meer dan bij *verhoogde daghuur* wilden snijderen, en dat ze eene wet onder elkander gemaakt hadden, straffende diegene hunner, welke tegen gewoon daghuur zouden willen werken met N.B. *f* 25 boete. Of die wet ook ter bekrachtiging aan de Staten Generaal zal aangeboden worden, is onbekend.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van den 5den September.

Aanwezig de heeren SLOT, TRIP, DE SITTER, CREMERS, LOHMAN, V. HOUTEN, UPMEIJER, DOMMERING, V. ITTERSUM, MULLER, DE LA FAILLE, OUDEMAN, SWAAGMAN, MEIJER, V. IMHOFF, QUINTUS, WICHERS, V. HEIJNINGEN BOSCH, ROELFSEMA, GEERTSEMA en MESDAG.

In deze zitting wordt aan de orde gesteld:

1) *Benoeming van een wethouder, in plaats van den heer* DE SITTER, die zijn ontslag heeft ingediend en ook volgens den rooster moest aftreden. — Tot stemopnemers werden aangewezen, de heeren QUINTUS, DE LA FAILLE, WICHERS en UPMEIJER. — De uitslag der stemming was, dat op den heer OUDEMAN werden uitgebragt 13 stemmen, op den heer VAN ITTERSUM 3, den heer MULLER 2 en de heeren UPMEIJER, GEERTSEMA en LOHMAN ieder 1 stem.

De heer OUDEMAN zegt, dat hij zich wel bezwaard gevoelt om aan de werkzaamheden naar eisch te kunnen voldoen, maar dat hij zal trachten aan het in hem gestelde vertrouwen te beantwoorden en dat hij daarom, onder aanbeveling in de welwillende ondersteuning van den raad, zijne betrekking aanvaardt.

De voorzitter betuigt aan den afgetreden wethouder zijnen dank voor de vele werkzaamheden door hem verrigt, wenscht den benoemde geluk en beveelt hem de belangen der gemeente aan.

2) *Benoeming van een wethouder, in plaats van den heer* TRIP, die volgens den rooster moest aftreden. Op den heer TRIP werden 17 stemmen uitgebragt, op den heer MULLER 2, den heer ROELFSEMA 1 en blanco 1, zoodat de eerste was herkozen, die verklaart zijne betrekking weder te zullen aanvaarden en daarop door den voorzitter wordt geluk gewenscht.

3) *Uitloting van aandeelen van f* 100 *in de geldleening van* 1809. De uitgelote nummers zijn 199, 157, 194, 217, 185, 110, 335, 267, 270, 102, 161, 168, 265, 356, 263, 321, 324, 262, 255 en 231.

4) *Trekking van de afdeelingen tot onderzoek der begrooting over* 1855. Tot de eerste afdeeling zullen behooren de heeren V. ITTERSUM, ROELFSEMA, DE SITTER, ONNES, MESDAG, DE LA FAILLE, GEERTSEMA, MEIJER, V. HOUTEN, MULLER en de wethouder OUDEMAN en tot de tweede afdeeling: de heeren SWAAGMAN, WICHERS, DOMMERING, VAN HEIJNINGEN BOSCH, LOHMAN, VAN IMHOFF, UPMEIJER, QUINTUS, DOORNBOSCH en de wethouders CREMERS en TRIP.

Betrekkelijk de afdeelingen tot onderzoek van het bran[...] reglement wordt, op voorstel van den voorzitter beslo[...] dat de heer OUDEMAN als wethouder zal overgaan in [...] tweede en de heer DE SITTER als raadslid in de [...]ste afdeeling.

5) *Ontwerp-besluit tot bijvoeging in ontvangst en uit[...] bij de begrooting van* 1854 *van eene som van f* 5000 *ter [...] van het armbestuur.* Deze voordragt geschiedt op grond[...] dat met den 1sten Sept. de administratie van algemee[...] onderstand heeft opgehouden werkzaam te zijn, dat daardoo[...] de uitgaven en ontvangsten, die bij gemelde administrati[...] plaats hadden, zullen worden gedaan door of van wege burg[...] en weth. en dat op de begrooting daarvoor geene posten zijn [...] aangewezen. — Onder goedkeuring van Ged. Staten wordt dit [...] ontwerp-besluit vastgesteld.

6) *Missive van den kolonel-kommandant van het 7de regement infanterie*, verzoekende, op grond van het kon. besluit van den 22sten Maart 1848, dat de aanslag in den stedelijken omslag over 1853 van eenige officieren, die eerst met den 1sten Mei hier in garnizoen zijn gekomen, moge worden verminderd. — Burg. en weth. hebben hierover gehoord den ontvanger der sted. belastingen, welke adviseert tot remissie en restitutie over de vier eerste maanden van gemeld jaar. — Dienovereenkomstig besloten.

7) *Voordragt van burg. en weth. aangaande de beëindiging der afrekening met den afgetreden rentmeester der Stads-veenen mr.* J. H. QUINTUS. De wethouder CREMERS rapporteert, dat de raad aan burg. en weth. de afdoening dezer zaak had opgedragen om het verschuldigde zelfs door middel van regten in te vorderen; dat hunne pogingen om de zaak in der minne te schikken niet zijn gelukt; dat zij daarom hebben besloten tot een regtsgeding over te gaan en wenschen daarin te worden bijgestaan door eene commissie van drie regtsgeleerden uit den raad, ten einde deze zaak met hen te regelen, zooveel noodig onder goedkeuring van Ged. Staten. Het concept-raadsbesluit, op deze overwegingen gegrond, wordt vastgesteld, nadat de heer QUINTUS, uithoofde van familiebetrekking, verzocht had hem te willen excuseren om over deze zaak te oordeelen.

Naar aanleiding van dit besluit worden door den voorzitter tot leden van de regtskundige commissie benoemd de heeren LOHMAN, WICHERS en DE SITTER.

8) *Missive van den rentmeester van de stads veenen en Ter Apel inzendende de voorwaarden en de lijst van perceelen betrekkelijk de verhuring van grond te Ter Apel en Ter Haar.* — Ter visie.

9) *Voorstel van burg. en weth. nopens de betaling van kosten wegens den brand bij* VAN DER VEEN. De wethouder CREMERS deelt mede, dat het declaratoir der kosten van dezen brand bedraagt de som van *f* 1555 en eenige centen; dat op de begrooting is uitgetrokken een post, in twee onderdeelen gesplitst, waarvan het eerste voor kosten van onderhoud der bluschmiddelen is uitgetrokken op *f* 2800, het tweede voor oefening en wegens brand op *f* 1200; dat dus dit derdeel niet genoeg is om de vereischte som daaruit te voldoen; dat alzoo misschien magtiging tot overschrijving van posten zoude noodig zijn; dat burg. en weth. echter meenen dat de geheele som van *f* 4000 ter bestrijding van gemelde kosten voldoende zal zijn, en dat zij daarom aan den raad voorstellen deze zaak aan hen over te laten. — Aangenomen.

Na lezing der korte notulen wordt de zitting gesloten.

GRONINGEN, 7 September.

Wij vernemen met genoegen, dat van wege het ministerie van koloniën *vier* voormalige leerlingen der *Landhuishoudkundige School* te Groningen, door het bestuur dezer inrigting daartoe aanbevolen, benoemd zijn tot kweekelingen voor het boschwezen in Nederlandsch Indië, ten einde, na op Rijks kosten zich nog twee jaren lang nader in de houtteelt in het groot in Duitschland geoefend te hebben, als ambtenaren voor het boschwezen naar Java te vertrekken; terwijl er ook later gelegenheid zal zijn tot soortgelijke plaatsing van *enkele* leerlingen der Landhuishoudkundige School, wanneer zij hunnen leertijd alhier *behoorlijk* zullen hebben voleindigd. — In eene lang gevoelde behoefte onzer koloniën zal daardoor mettertijd voorzien worden.

— Men verneemt dat de heer commissaris des Konings in deze provincie aanstaanden Dingsdag des voormiddags te 10 uur de gemeente Eenrum en om 2 uur de gemeente Kloosterburen zal bezoeken, en den daarop volgenden dag om 9 uur de gemeente Ulrum en om 1 uur Leens. De commissaris heeft tevens het plan om op dien dag de vergadering van de maatschappij van land- en tuinbouw *de Marne*, gevestigd te Wehe, met zijne tegenwoordigheid vereeren. In deze vergadering zal de cursus over de toegepaste plantenkunde en scheikunde door de heeren UILKENS en WERKMAN worden geopend. De heer commissaris des Konings is honorair lid der maatschappij.

— Bij arresten van het provinciale hof te *Groningen* van den 7den September, zijn HARM SIEUWERTS WIERMAN, arbeider te Middelstum, ter zake van diefstal van vee in de weide, veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van vijf jaren; — en BEREND JANS BRUGGE, arbeider te Kalkwijk, gemeente Hoogezand, ter zake van hetzelfde feit, doch met herhaling van misdaad, tot tuchthuisstraf voor den tijd van *zes* jaren, — en beide tevens in de kosten.

— Met het bouwen van de tien alhier te vervaardigen loodsbooten gaat het thans goed vooruit. De vierde gebouwde loodsrinkelaar, ten dienste van het Vriesche gat, is van stapel geloopen op de Zuiderwerf van G. K. DE VRIES; de vijfde, bestemd voor het loodswezen te Texel, bij K. K. DE VRIES buiten het Kleine poortje, terwijl heden middag mede buiten het Kleine poortje, bij den scheepsbouwmeester F. U. VAN DER WERFF, de beide aldaar gebouwde loodsbooten zijn te water gelaten.

— Door den raad der gemeente *Delfzijl* is Dingsdag tot secretaris dier gemeente, in de plaats van den heer J. NIEUWENHUIS, benoemd de heer mr. J. V. C. WICHERS, advokaat te Delfzijl. De aftredende wethouder A. D. BONTHUIS is in deze zitting met algemeene stemmen herkozen.

— Door den raad der gemeente *Hoogezand* is tot wethouder, in plaats van den heer J. W. DE BOER, die als zoodanig moest aftreden, gekozen de heer J. A. HOOITES.

— Men verneemt dat de veldwachter der gemeente *Bierum* is overleden. Aan die betrekking is eene jaarwedde verbonden van *f* 200.

— In Friesland hebben vóór eenige dagen weder op twee boerderijen, door 't broeijen van het hooi, branden plaats gehad.

— In navolging van hetgeen te *Rotterdam* reeds is tot stand gebragt, is den 4den dezer in de raadsvergadering van *Utrecht* door het raadslid, den hoogl. MULDER, het voorstel gedaan tot het benoemen van eene gezondheidscommissie voor de stad Utrecht. Dit hoogst belangrijk voorstel, door den hoogleeraar op uitnemende wijze toegelicht, heeft daar natuurlijk algemeene deelneming gevonden.

— Wij achten het voor onze vaderlandsche industrie niet onbelangrijk mede te deelen, dat te *Sluis* (prov. Zeeland), den 1sten Jan. dezes jaars, door eenige dames, ten getale van tien, is opgerigt eene kantenschool, onder de zinspreuk: *Doet wel en ziet niet om.* — Deze inrigting, aan welks hoofd is geplaatst als directrice, hare mede-oprigteres mevrouw R. S. RENIER, geboren VAN WILLES, stelt zich ten doel, aan meisjes *gratis* het maken van echte kanten te leeren, zoodanig, dat zulks bij uitoefening een bestaan voor haar kan opleveren, waardoor alzoo aan jeugdige kinderen al vroeg de gelegenheid wordt geschonken, in haar eigen onderhoud te leeren voorzien. Opdat deze inrigting doeltreffende zou kunnen zijn, is door de bedoelde dames en op hare kosten, een meisje, dat thans als onderwijzeres daarbij geplaatst is, gedurende een' geruimen tijd naar België gezonden, om aldaar zich zoodanig in het maken der echte kanten te bekwamen, dat zij op de bedoelde school het noodige onderrigt zou kunnen geven, terwijl bovendien als hoofdonderwijzeres bij die inrigting fungeert eene meer bejaarde, die daartoe opzettelijk uit het naburige Vlaanderen is opontboden. Het is een aangenaam en verrassend schouwspel, wanneer men de jeugdige leerlingen, wier getal thans reeds 40 bedraagt, en waaronder men er zelfs van vijfjarigen leeftijd aantreft, op de meest ordelijke wijze, en met ijver, zich eene wetenschap ziet meester maken, waarvan de roem tot heden aan het naburige België toekwam.

Gerustelijk mag men de verklaring afleggen, dat de kanten, welke thans op de genoemde inrigting reeds vervaardigd worden, voorbeeldig schoon zijn, en men, op het zien derzelve, moeijelijk zou kunnen gelooven, dat deze inrigting nog zoo jeugdig van bestaan is.

— De jongste brieven uit *Odessa*, die te Londen ontvan-

... zijn, bevestigen het berigt, dat de graanoogst in het ... van Rusland overal zeer ruim uitvalt, en dat er onder den invloed der tijdsomstandigheden, aankoopen van tarwe voor ongemeen lage prijzen kunnen gedaan worden.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul-generaal te *Alexandrië* heeft de oogst van granen en peulvruchten in Egypte dit jaar een goed beschot opgeleverd, doch de opbrengst van lijnzaad wordt slechts op 2/3 van een' gewonen oogst geschat. De uitvoer van katoen, waarvan de oogst ruim was, zal belangrijk zijn.

Den 16den Aug. j.l. stonden de prijzen genoteerd als volgt: Saidi-tarwe 80 a 82, Behera dito 70 a 75, boonen 70 a 72, gerst 45 a 48, lijnzaad 140 a 142 Egypt. piasters per ardeb, katoen 160 a 220 Egypt. piast. per quintaal van 100 rotalis of 45 Ned. ponden. De vrachten naar Engeland, België en Nederland waren niet hooger te noteren dan *f* 25 a *f* 30 Ned. courant per last van 30 mudden.

— Volgens partikuliere brieven in het begin dezer maand uit N. Amerika te *Ulrum* ontvangen, was de landverhuizing van Europa naar de Vereenigde Staten nog steeds toenemende, zoodat in *drie* dagen tijds alleen te *New-York* 21,000 emigranten waren aangekomen.

De vrachten stonden aldaar overheerlijk en het oogsten van de rogge, tarwe en haver had een' aanvang genomen en zou vóór de maand Augustus geheel zijn afgeloopen.

HOLLOWAY is de grootste handelaar in medicijnen over de gansche wereld. Hij betaalt jaarlijks ruim 500,000 guld. voor advertentiën en houdt er 2000 buitenlandsche couranten in zijn etablissement te Londen op na, in welke zijne advertentiën geregeld verschijnen.

Lager onderwijs in Turkije.

De tegenwoordige Sultan heeft veel voor het volksonderwijs gedaan. — Het lager onderwijs is in Turkije *gratis* en verpligtend. — De wetten bevelen dat elk Muzelman, zoodra zijne kinderen den ouderdom van zes jaren bereikt hebben, hen op de registers van eene der openbare scholen doe inschrijven, tenzij hij bewijze dat hij ze zelf te huis voldoende lager onderwijs verschaft.

Te Konstantinopel zijn tegenwoordig 396 muktebs of openbare scholen, bezocht door 22,700 kinderen van beiderlei kunne. — Na vier of vijf jaren op deze lagere scholen doorgebragt te hebben, kunnen de kinderen op eene tweede school worden toegelaten, waar het onderwijs insgelijks kosteloos wordt verstrekt.

De jonge Turkjes op de lagere scholen zijn goede leerlingen; uitstekend deftig, doch met veel pligtgevoel.

Staat der geldmiddelen in Turkije.

Een der Engelsche bladen deelt de volgende bijzonderheden mede aangaande de geldmiddelen in Turkije:

De uitgaven bedragen 733,400,000 piasters, en daarin deelen: de civiele lijst des Sultans voor 75 mill.; de Sultane-moeder 8,400,000; het leger 300 mill.; de marine 37½ m.; bezoldingen der beambten bij de onderscheidene takken van bestuur 195 m.; onderstand aan godsdienstige instellingen en moskeeën 12½ m.; jaargelden tot schadeloosstelling voor onteigeningen 40 m.; buitenlandsche zaken, ambassadeurs, enz. 10 m.; openbare wegen 10 m.; lijfrenten 12½ mill., verschillende uitgaven 9 millioen. (Een Turksche piaster is gelijk 12½ ct.)

HARDDRAVERIJEN.

12 Sept. Te *Workum*. Prijs: een fraai chaisgereide met hoofdstel, toom en leidsel, gemonteerd met Berlijnsch zilver.
14 —— *Aldaar*. Prijs: een fraaije zilveren tafel-tabakspot en dito komfoor.
13 —— Te *Stiens*. Prijs: eene extra fraaije pendule met twee bloemvazen, ter waarde van *f* 65.
14 —— Te *Warffum*. Prijs: een fraai bewerkt inktstel, met zilveren voet; premie: 2 zilveren suikerstrooijers.
23 —— Te *Dordrecht* (ter gelegenheid van de algemeene tentoonstelling der Holl. maatschappij van landbouw). 1ste prijs: een stuk zilverwerk, ter waarde van *f* 250; 2de prijs: een dito, ter waarde van *f* 150 en bovendien *f* 50.

Kerknieuws.

AMSTERDAM, 5 September. Gisteren is, ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats, veroorzaakt door de benoeming van dr. *B. ter Haar* tot hoogleeraar te Utrecht, en voortdurende door het bedanken van dr. *M. van Staveren*, door predikanten en ouderlingen der Hervormde gemeente de volgende nominatie uitgebragt: Zestal: ds. *Adriani*, te Haarlem; ds. *Abresch*, te Alkmaar; ds. *Steenberg*, te Schiedam; ds. *Fruin*, te Dordrecht; ds. *Hugenholtz*, te Haarlem; ds. *Boonacker*, te Enkhuizen. Drietal: ds. *Abresch*, *Fruin* en *Steenberg*.

— Ds. *Bising*, te Veldhuizen, heeft voor het beroep naar Aalden (Zweelo) bedankt.

HUIZINGE, 3 September. (Doopsgezinde gemeente.) Heden morgen nam onze veelgeliefde en hooggeschatte leeraar *L. van Cleeff Ir.*, beroepen te Warns en Stavoren, afscheid van ons, naar aanleiding der woorden van Paulus, Hand. 20: 32.

STEDUM, 3 September. Heden had alhier de eerste predikatie plaats in de nieuw herbouwde kerk der Afgescheidene Gereformeerde gemeente, door ds. *B. de Beij*, predikant te Middelstum, welke bij die gelegenheid tot tekst had Zacharia 4: 10. Deze kerk is bijna geheel door liefdegiften der Afgescheidene gemeenten gesticht; de vorige was afgebrand.

Correspondentie.

Opdat aan den wensch van velen voldaan en het nieuw op te rigten gebouw der societeit *de Harmonie* tot opsiering der stad geplaatst worde *aan den openbaren weg*, en wel dáár, waar thans de akademie *Minerva* staat, geeft X. in overweging, of de Ooster stadsschool, gevestigd in het voormalige hospitaal in de Popkenstraat, door het bijbouwen van een' vleugel en het verhoogen met eene verdieping, niet uitmuntend ingerigt zou kunnen worden voor de akademie *Minerva*? In dat geval konde ook gemakkelijk die akademie in eenig verband gebragt worden met het Concerthuis. Beide inrigtingen, in zooverre zij aan nuttige, natuurkundige wetenschappen en schoone kunsten zijn toegewijd, konden in menig opzigt elkander de hand bieden, op grootere schaal werkzaam zijn, dan thans in hunnen afgescheiden staat.

ERRATUM.

In de advertentie van overlijden van **O. H. VELVIS** (zie ons vorig nommer) is abusivelijk gezet OMMUS in plaats van OMMIES.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouderen der gemeente Groningen.

Geven eerbiedigLijk te kennen de katten van het Kattendiep, zuidzijde, te Groningen, domicilie kiezende ter hare respectieve woonplaatsen aldaar:

Dat zij tot hun leedwezen ontwaar zijn geworden, dat de gas-commissie niet voornemens schijnt te zijn het gas over hare kattenbuurt te laten lichten;

Dat immers dit veilig mag aangenomen worden uit de omstandigheid, dat men niet alleen tot heden voorbij langs hare woningen geene gaspijpen, hetzij dan groot, hetzij dan klein, heeft laten leggen, doch zelfs een vroeger reeds dáár geplaatste gaspaal weder heeft doen wegnemen;

Dat zij alle redenen meenen te hebben zich daarover te verwonderen, dewijl zij zich tot heden op hare nachtelijke wandelingen althans in het bezit van ééne reverbère mogten verheugen, zoodat men dus hier in plaats van het tegenwoordig stelsel van vermeerdering van licht te appliceren, dat van uitsluiting in toepassing schijnt te willen brengen;

Dat zij dit te minder begrijpen, daar zelfs hare collega's in de buitensteden, waar men naar hare nederige en bescheidene meening den aanleg van dergelijke gaspijpen met minder regt zoude verwachten, in het genot van dat oeconomische licht staan te deelen;

Dat zij hare bezwaren over deze stiefmoederlijke behandeling niet inbrengen — gelijk een ieder te wel gevoelt, — omdat zij behoefte aan dat nieuwe of eenig ander licht zouden hebben, naardien zij genadiglijk met de gave des gezigts, ook in den donkeren, bedeeld zijn, doch omdat zij vreezen op deze wijze te eeniger tijde in hare nachtwaken door rat en muis te zullen worden gestoord, hetzij door met de openbare zedelijkheid strijdige nachtelijke congregatiën van hare tweebeenige medeburgers of wel door andere werken der duisternis, hetzij door het noodgeschrei van dezulken die met plan om zich bij een' der dáár aanwezige stoepen van water te voorzien, geheel tegen hunne bedoeling een waterbad nemen, hetzij eindelijk van de zijde der dáár in het Kattendiep met hunne vaartuigen liggende schippers, die met brood en tweebak scheepwaarts keerende, verkeerden koers zetten en door hunne jammerkreten doen hooren dat zij beter op dan buiten hun schip te huis zijn;

Redenen waarom de katten van het Kattendiep, zuidzijde, te Groningen, zich met eerbiedig verzoek tot UEd. Achtbaren wenden:

Ten einde het daarheen te dirigeren, dat ook voorbij langs hare woningen worden aangelegd de noodige gaspijpen, invoege dit elders en zelfs in de buitensteden is geschied.

Q. F.

Miaauw, Miaauw, Miaauw.

Mijnheer de Redacteur!

De heusche toon van het tegen mijn schrijven gerigte stuk van den geleerden heer H. I. V. (zie vorige Courant) en de beleefde epitheta: *laf*, *zouteloos*, *kalverachtig*, *zwartgallig*, *flaauw* en *afgunstig*, mij daarin naar het hoofd geslingerd, hebben mijn „beter gevoel” zoodanig opgewekt, dat ik van het onderwerp afstap, enkel nog met het beleefde verzoek aan UEd., om deze weinige regelen wel als *laatste woord* te willen plaatsen *van UEdw. Dienaar*

GRONINGEN, 6 September 1854. X. Y. Z.

Stalvoedering.

Het stuk van den heer WILLEMSEN, met het motto: „*Het profijt des aardrijks, dat is voor allen*,” voorkomende in de *Prov. Gron. Cour.* van Zaturdag den 26sten Aug. 1854, no. 102, hebben wij met genoegen gelezen. Zulke landbouwers toch, die steeds werkzaam zijn om met hunne eigene belangen, tevens die van anderen te bevorderen, „*en leven en welvaart aan de geheele maatschappij te doen toekomen*,” zijn eerst regt nuttig in de maatschappij en aller achting waardig. En wie zal het zijn ed. niet toestemmen, dat het bedrijf van den landman, zal het aan het doel beantwoorden, „met een' vasten wil, orde, kennis van zaken en bedaard overleg” gedreven moet worden? En wie betreurt het niet met hem, dat velen nog zoo laauw en onverschillig zijn en onnadenkend nog den ouden slenter volgen? De vier punten door zijn ed. opgegeven, om den landbouw te verbeteren, zijn naar ons oordeel zeer doelmatig en der behartiging waardig. De opbrengst van drie bunders land, met driemaal honderdduizend koolplanten bepoot, is in vergelijking wel niet bijzonder groot, dewijl hier (te Midwolde) verscheidene stukken 42 à 44 mudden per bunder hebben opgebragt, maar de vermelding daarvan is een bewijs dat zijn ed. zeer naauwkeurig is in zijne handelingen. Ten opzigte van de stalvoedering veroorloven wij ons eene aan- of opmerking, en vragen, of de opgave niet een weinig overdreven is. Ook hier is de stalvoedering bij eenige landbouwers reeds sedert verscheidene jaren in praktijk en heeft zeer bevredigende uitkomsten opgeleverd, doch om met „vijf bunder klaver, drieën-„dertig stuks rundvee (32 ossen en 1 stier) en 18 paarden met de „beste uitkomsten ruim te voeden, en dan nog met den afval „eenige varkens aan te fokken en de konijnenteelt bijna kosteloos „in het groot uit te breiden,” zoo voordeelig is de stalvoedering hier niet. Een landbouwer alhier, heeft met de eerste snede allerbeste Brabandsche klaver van 4¼ bunder en de tweede snede van 5⅝ bunder van den 15den Mei tot aan den 1sten September gevoederd: 10 volwassene paarden en 10 volwassene runderen, n.l. 7 melk- en 3 vette koeijen, alsmede van den afval 5 varkens en 5 schapen. Indien de heer WILLEMSEN er niet had bijgevoegd: „*met de beste uitkomsten ruim te voeden*,” zouden wij gedacht hebben, dat de paarden en de runderen door den *reup* waren gevoederd. Nu echter zal de heer WILLEMSEN ons met eene nadere inlichting zeer verpligten. X.

MIDWOLDE, 2 September 1854.

GRONINGEN, 7 September.

De Israël. gemeente *Teschuath Jisraël* smaakte op den 31sten Aug. het onuitsprekelijke genoegen, haren herder en leeraar, den weleerw. z. gel. heer B. DUSNUS, opper-rabbijn van Friesland, in haar midden te zien. Op verzoek van hij hebben er geene festiviteiten plaats gehad, en werd z.w.e.w. slechts opgewacht door de commissie en een aantal leden der gemeente, die met ongeduld zijne komst verbeidden. Te dien einde heeft de comm. z.w.e.w. van af den straatweg buiten de Kranepoort met een rijtuig doen brengen naar het huis van den heer S. A. HART, alwaar reeds verscheidene leden reikhalzend wachtten om z.w.ew. hunne opwachting te maken en bij wien hij gedurende zijn verblijf alhier zijn' intrek zoude nemen. Aldaar werd z.w.e.w. hartelijk in naam mede van de andere leden verwelkomd door den tijdelijken presid. F. M. H. COHEN, in korte doch hartelijke en welmeenende woorden. 's Zaturdags hield z.w.e.w. eene treffende leerrede, waardoor niet alleen de leden der gem. voorn., maar een groot aantal andere leden, welke de kleine synagoge naauwelijks bevatten konde, gesticht en getroffen werden. Z.w.e.w. kieschheid verbiedt ons meer aangaande de leerrede te zeggen. De Zondag daaropvolgende, als wanneer z.w.e.w. de gem. wederom met eene leerrede zoude vergasten, was voor de gem. een bijzondere feestdag. Hoewel de toegang vroeger voor de leden van andere gemeenten alleen openstond op vertooning van een bewijs, zoo moest de comm. dien dag daarvan afzien, daar ieder, uitgelokt door de leerrede van den vorigen dag, den opperrab. wilde hooren, en velen wachtten z.w.e.w. bij de synagoge op om mondeling den toegang tot dezelve te verzoeken, hetwelk ook werd toegestaan. Hoewel de voor die dagen *bijzonder* ingerigte synagoge reeds met toehoorders bezet was, kon de comm. het niet beletten, dat elke ledige ruimte ingenomen werd. Z.w e.w. hield dan ook wederom eene gepaste leerrede, waardoor allen diep getroffen werden. Daarop trad de heer mr. J. S. VAN RONKEL op, en hield eene zaakrijke doeltreffende redevoering, handelende over de profeten en wees bij de behandeling daarvan op de standvastigheid, onverschrokkenheid en gehoorzaamheid dier mannen, gesterkt door de godsdienst, waarin zij waren opgevoed, en bezield door de strekking hunner zending, zoodat zij noch voor bedreigingen noch beleedigingen der toenmalige Vorsten terugdeinsden en met het oog op de godsdienst, Gods woord en hunne leer verkondigden; en eindigde met te betoogen, dat wanneer er toenmaals eensgezindheid bestaan had tusschen vorst en onderdaan, er nimmer eene noodlottige scheuring zou plaats gevonden hebben, die zulke rampzalige gevolgen voor het geheele Jodendom na zich sleepte. Daarna werd de opperrabijn door denzelfden heer aangesproken en onverwachts werd z.w.e w. verrast door een prachtig geschenk van bewerkt zilver, hetwelk door het jongste lid der comm., den heer J. H. VAN HASSELT, hem werd ter hand gesteld namens de gemeente. Verder verzocht de spreker dat dit gering geschenk door z w.e.w. mogt aangenomen worden als een blijk van erkentelijkheid en genegenheid der gem. jegens haren herder; dat deze dagen uit het geheugen mogen wisschen de onaangename herinneringen van vroegere dagen. Daar de familie HART tevens het geluk had om hare 25jarige huwel. vereeniging te vieren, had zij 't genoegen, dat z.w.e.w. te dier gelegenheid de feestvierenden in eene schoone en hartroerende aanspraak geluk wenschte, welke aanspraak een aangenaam gevoel bij alle aanwezigen achterliet. Daar ambtsbezigheden en familiebetrekkingen het verblijf van z w e.w. niet langer gedoogden, zoo is hij op Woensdag morgen vertrokken en werd z.w.e.w. door comm. en leden uitgeleide gedaan, en is bij den kastelein BYMA, door den heer mr. v. RONKEL, z.w.e.w. een afscheidsgroet toegebragt, welke kort, doch zeer gepast en kernachtig was en welke door z.w.e.w. werd beantwoord. *Lang zullen deze dagen bij de gemeente in aangename herinnering blijven!*

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 2 Sept., kapit. *Meijer* Maria, *van der Wal* Frouwkje en den 4den *Smit* Anna Jantina, alle 3 v. Archangel; *Das* Alida, v. Newcastle; *Edema* Margar. Gezina en *Visser* Trijntje, beide v. Bergen; *Kwint* Johanna, *de Vries* Castor en Pollux en *Muntendam* Jacoba, alle 3 v. Bremen. — In het Vlie den 2 Sept., *Huges* Johan Gerard, v. Frederikstad. — Te Helvoet den 3 Sept., *Hoff* Grietje Bos, *Sprik* Alida, den 4den *Ydo* Zeevaart en *Brouwer* Harmina, alle 4 v. Archangel. — Te Vlissingen den 1 Sept., *Mooi* Hillech. Cath., v. Memel; *Scholten* Elsina Cath., v. Bergen; *Pruim* Dageraad, v. de Elve. — Te Duinkerken den 30 Aug., *Biel* Juliane, v. Memel. — Te Londen den 2 Sept., *Lohman* Roelfina Gerhardina en *Oorburg* Hendr. Ellida, beide v. Archangel. — Bij Dungeness den 30 Aug., *Borchers* Lewe van Neyenstein, van Batavia n. Hamburg. — Bij Goudstaart den 27 Aug., *Struik* Fenna Gerarda, v. .... — Te Kirkaldy den 31 Aug., *Boon* Jantina, v. Archangel. — Te Dundee den 31 Aug., *Hubert* Juffer Annette, v. Koningsbergen. — Te Hull den 1 Sept., *Jager* Jeanne Agatha, v. Archangel; *Voordewind* Hillegonda, v. Wismar. — Te Yarmouth den 31 Aug., *de Jong* Twee Gezusters, v. **'t Nieuwe** Diep. — Bij Southwold den 30 Aug., *Faber* Johanna **Wilhelmina**, v. Amst. n. Ancona. — Te Hamburg den 31 Aug., *Lackrooi* Aurora, v. Licata; den 2 Sept. *Poort* Dirkje, v. Amst.; den 3den *Albers* 2 Gebroeders, v. Groningen. — Te Bremerhaven den 2 Sept., *Scholtens* Hendrika, *Joosten* Jantina, *Koning* Jonge Willem en *Top* Onderneming, alle 4 v. Dantzig; *Klein* Maria Magdalena, v. Amst. — Te Cuxhaven den 1 Sept., *de Vries* Twee Gebroeders, v. Newc. n. Warveroort, heeft den volgenden dag de reis voortgezet. — Te Heiligenhaven den 2 Sept., *de Jong* Cath. Cornelia, v. Korsoer. — Te Dantzig den 31 Aug., *Mellema* Zeldenrust, v. Rendsburg. — Te Memel den 30 Aug., *Mulder* Gezina Beerta, v. Liverpool. — Te Tonningen den 29 Aug., *Loschen* Gebroeders Loschen en den 31sten *Zwieting* Petrus Horreus, beide v. Amst.; *Meijer* Geertina, v. Londen; den 1 Sept. *Kremer* Goede Verwachting, v. Amst.; *Brouwer* Jonge Hero, v. Newcastle.

Binnengekomen te Texel den 5 Sept., kapit. *Pronk* Hendrika Geziena, v. Newc.; *van der Werff* Hendrika, v. Archangel. — Te Helvoet den 5 Sept., *de Groot* Houthandel, v. Archangel. — Te Brielle den 5 Sept., *Gerritsma* Jonge Gerrit, v. Archangel. — Te Londen den 4 Sept., *de Groot* Grietje en *van der Wal* Geerdina, beide v. Archangel. — Bij Plymouth den 2 Sept., *Bakker* Henr. Maria, v. Londen n. Melbourne. — Te Queenstown den 1 Sept., *Post* Etje Berg, v. Galatz. — Te St. Valery den 27 Aug., *Tiktak* Jantina Fennegina, v. Memel. — Te Lissabon den 21 Aug., *de Boer* Elizabeth en Johanna, v. Triest. — Te St. Ubes den 21 Aug., *Leestuiver* Aurora, v. Genua; *Huisman* Onrust, v. Gibraltar; den 22sten *van der Velde* Helena, v. Triest.

Vertrokken van Amsterdam den 3 Sept., kapit. *Eefting* Hermanna, n. Livorno; den 4den *van Peer* Aukjen, n. Stettin; *Visser* Eensgezindheid, n. Frederikstad; *de Jong* Mina, n. Grimsby; den 5den *Gort* Frouwina Steenhuizen, n. Hamburg. — Van Texel den 3 Sept., *Mooi* Hylke Tromp, n. Sunderland. — Uit het Vlie den 1 Sept., *Huizing* Geertruida, op avontuur; den 2den *Kuipers* Vijf Gezusters, n. Schotland; den 3den *van Os* Cornelia, n. Newcastle; *Konter* Jonge Brechtus, n. Memel, *Kostze* Onderneming, n. Frederikstad; *van der Wal* Zeelust, n. Noorwegen. — Van Helvoet den 2 Sept., *Hofker* Hendrika Bartina, n. Newcastle. — Van Vlissingen den 2 Sept., *de Boer* Fenna, n. Lubeck. — Van Gravesend den 1 Sept., *Mulder* Hiskea, n. Zaandam. — Van Liverpool den 2 Sept., *Smit* Garonne, n. Amst. — Van Kirkaldy den 1 Sept., *Kwint* Johanna Gesina, n. Newcastle. — Van Hamburg den 2 Sept., *Bultje* Sjouke Boon, n. Ribe. — Van Bremerhaven den 1 Sept., *Boiten* Fossina Siers, n. Koningsb.; den 2den *Hazewinkel* Vrede, n. Memel. — Van Cuxhaven den 2 Sept., *Huisman* Antje Sietsia, n. Cadix; den 3den *Emmelkamp* Annechina, n. Amst.; *Kramer* Rensina, n. Schiedam; *Stuitje* Jochemina, n. Emden. — Van Koppenhage den 31 Aug., *Zeven* Elisabeth, n. de Oostzee. — Van Swinemunde den 31 Aug., *Leuning* Margaretha Alida, n. Hartlepool. — Van Tonningen den 1 Sept., *Karsies* Onderneming, n. Holland; *van der Werp* Christina Wobbegina, n. Hunte; *Stuitje* Cath. Luitgarda, n. Amsterdam. — Van Archangel den 19 Aug., *Bakker* Mina en Willem, *Kemper* Catharina, *Faber* Atlas, den 21sten *Naatje* Alberdina Edzard en *Vos* Jantina, alle 5 n. Londen.

Vertrokken van Texel den 5 Sept., kapit. *Eefting* Hermanna, n. Livorno; *Flik* Meika, n. Genua; *Meester* het Vertrouwen, n. Engeland. — Uit het Vlie den 4 Sept., *Klasen* Margaretha, n. Koningsbergen; *Smid* Cath. Frederika, n. Frederikstad. — Van Queenstown den 1 Sept., *Zeilinga* Agatha, n. Cardiff. — Van Glasgow den 1 Sept., *Potjer* Dankbaarheid, n. Stettin. — Te Cadix den 18 Aug., *Bekkering* Catharina, n. Amst.; den 19den *Kuiper* Anna Augusta, n. Hamburg. — Van Triest den 31 Aug., *Roelfsema* Orion, n. Antwerpen.

ZOUTKAMP, 6 Sept. Vertrokken den 4 Sept., kapit. *Bieze* Elsina, naar Noorwegen.

OOSTMAHORN, 6 September. Vertrokken den 4den Sept., kapit. *Puister* Imka Giezen, van Schiedam naar Emden; *Bieze* Elsiena, naar Noorwegen, *Trik* Vrouw Heilina, naar Emden, beide van Groningen.

Zeilklaar kapit. *Foppes* Nicolaas Theodorus.

AMSTERDAM, 4 Sept. Het schip de Vriendschap, kapit. *de Boer* van Padang herwaarts gedestineerd, is den 2den dezer wegens tegenwind en ziekte van den kapitein, te Portsmouth binnengeloopen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

31 Aug. Karst, Lambertha, v Dantzig n. Londen, m. talk.
Arema, Vrije Vries, v. Aarhuus n. Memel, m. ballast.
Heddes, Vlijt, v. Newcastle n. Dantzig, m. Alkali.
Roskamp, Iduna, v. Dantzig n. België, m. hout.
1 Sept. Schut, Anna Sophia, v. Newc. n. Memel, m. steenkool.
Bekkering, Margaretha, v. Londen n. Koningsb., m. stukg.
Duitjer, Catharina, v. Sevilla n. Koningsb., m. olijvenolie.
2 —— Drewes, Hendrika, v. Arbroath n. Memel, m. ballast.
Sap, Gezina Reina, v. Dantzig n. Harlingen, m. hout.
Koops, Lammechina, v. Memel n. Schiedam, m. rogge.

De wind den 31 Aug. W.N.W., N.W.; den 1 Sept. N.N.W.; den 2den W.N.W., N.N.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 5 Sept. Naar Amst. of de Zaan *f* 4,50 per last koolzaad; naar Delft *f* 5 per last gerst; naar Antwerpen *f* 7,75, naar Brussel *f* 8,75 per last koolzaad, beide met *f* 8 voor kosten.

DANTZIG, 1 Sept. De weinige schepen in de laatste dagen aangekomen, zijn voor de behoefte niet voldoende, zoodat eene verhooging van vrachtprijzen gevolgd is. Naar Amst. *f* 23 a *f* 24, Rotterdam *f* 26 per last rogge, Antwerpen *f* 24 en 15 pCt. per last tarwe, Norden *f* 20 voor hout, Londen 20 a 21 sh., Hull 17 sh., Newcastle 14 sh. 6 d. per load balken.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 1sten tot en met den 7den September 1854 zijn te *Groningen* geboren 6 zoons en 8 dochters; gehuwd 1 paar; overleden 10 ouden en 5 jongen.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 5 *September*. Ten gevolge van de heden te Norg gehoudene markt, was hier een gering aantal horenvee ter markt. De verkoop ging echter vrij vlug, zoodat al het aangevoerde tegen eenigzins hoogere prijzen werd omgezet. De aangevoerde schapen zijn willig verkocht, vooral ter verzending. Van varkens een gewone aanvoer en behoorlijke handel tegen vroegere prijzen.

NORG, 5 *September*. Heden werd alhier onze gewone jaar-, paarden- en beestenmarkt gehouden en begunstigd door het schoone weder, kenmerkte zich deze weder even als vroeger door eene groote menigte bezoekers. Er was een groote aanvoer van en levendige handel in jonge paarden. Veulens kostten van *f* 55 tot *f* 115; enterveulens van *f* 80 tot *f* 135; twenterpaarden van ruim *f* 150 tot meer dan *f* 210, *f* 220 à *f* 225. De aanvoer van horenvee was behoorlijk goed en bestond voornamelijk uit vroegmelkte koeijen, waaronder veel goede soorten, welke zijn verkocht van *f* 95 tot *f* 150 à *f* 160; de handel was niet driftig.

AMSTERDAM, 4 *September*. Heden werden aangevoerd 202 vette runderen, golden *f* 250, *f* 230 en *f* 200; 137 melk- en kalfkoeijen *f* 140, *f* 120 en *f* 100; 163 vette varkens, voor 50—54 cents het N. pond; magere varkens, *f* 10, *f* 12—14; schapen voor *f* 20, *f* 22 en *f* 24.

LONDEN, 4 *Sept*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland in deze haven gedurende de afgeloopene week, waren redelijk. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 247 koeijen, 824 kalveren, 8058 schapen en 61 varkens. De voorraad ter markt van heden was in ruim bijna alle soorten. De beste runderen en schapen bedongen de vorige prijzen, doch de mindere soorten waren een weinig lager. Over het algemeen was er tamelijk veel handel, terwijl lammeren eene verhooging van 2 d. ondergingen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 5 *September*.

TARWE.			Veen	64 ℔ *f*	5,60	Witte Voer 40 ℔ *f*	3,50
Oude	70 ℔ *f*		»	66 » »	6,00	Zw. Voer 36 » »	3,10
N. Oml.	68 » »		GERST.			» 38 » »	3,30
» 1854	70 » »	11,40	Winter	54 ℔ *f*	4,65	» 40 » »	3,50
»	72 » »	12,00	»	56 » »	5,00	» 42 » »	3,70
» Old.	68 » »		»	58 » »	5,30	BOONEN	
» »	70 » »	11,25	Zomer	54 » »		N. Paardeb.	*f f* 7,50,75
» »	72 » »	11,75	»	56 » »		Gr. Erwten	*f* 8 *f* 9 *f* 9,50
» »	» »		Knobbe	60 » »	5,20	Graauwe dito	*f* 8 a 9
ROGGE.			»	62 » »	5,50	ZADEN, ENZ.	
N. Inl.	64 ℔ *f*	7,80	HAVER.			Old. Koolz.	*f* 11
»	66 » »	8,20	Dikke	36 ℔ *f*			*f* 12,10,25,35
»	68 » »	8,60	»	38 » »		Oml. dito	*f* 11 *f* 12,25,40
»	70 » »	9,00	»	40 » »		Oostv. dito	*f* 12 *f* 12,40
»	» »		»	42 » »		G. Mosterdz. v.	*f*
BOEKWEIT.			» Nieuwe	44 » »	3.80	GrGort	*f* 9,25,50
Gr. Zd.	64 ℔ *f*	5,90	»	46 » »	4,00	Par. 100N. ℔	*f* 12,25 tot
» »	66 » »	6,30	»	48 » »	4,20		*f* 13,50
» »	68 » »	6,70	»	50 » »	4,40	Raapolie p.v.	*f* 37,50
» »	64 » »	5,70	Witte Voer	36 » »	3,10	Prijs der Boter	
Zw. Zand	66 » »	6,10	»	38 » »	3,30	1ste soort	*f* 33
						2de	» - 30 a 31

Door de gunstige weersgesteldheid, was de handel heden over 't geheel in eene flaauwe stemming. — Tarwe met weinig handel bijna in een doen. — Rogge en Boekweit meer aan, en alleen bij kleinigheden tot verlaagde prijzen nog moeijelijk te plaatsen. — Gerst weinig begeerd en iets lager sleepend afgaande. — Haver slap. Dikke soorten 30 cents en de Voersoorten 50 cents lager afgegeven. — Nieuwe Boonen beste kwaliteit als genoteerd verkocht. — Koolzaad meer gevraagd en daardoor iets hooger verkocht. — Gort stil.

ROTTERDAM, 4 *September*. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. vond bij zeer ruimen aanvoer niet dan tot dalende en onregelmatige prijzen koopers en is dooreen *f* 1,50 a *f* 2 per mud lager aan te nemen; goede en puike Nieuwe *f* 11,75 a *f* 13; mindere *f* 10,50 a *f* 11,50; goede en puike Jar. *f* 13 a *f* 14; mindere *f* 11 à *f* 12,75; Jarige roode schaarsch en prijshoudend; van N. dito is de aanvoer nog niet aangevangen, waardoor de aangeboden kleinigheden ruim vorige prijzen opbragten; 156 ℔ puike Jar. Rost. *f* 435; 162 ℔ N. Bovenl. Ris *f* 435; 160 ℔ dito *f* 420, *f* 430. — Rogge: N. Overm., Zeeuws. en Vlaams. bragt vorige prijzen op, *f* 8 a *f* 9,25; voorts 145 ℔ Eupatoria *f* 255; 145 ℔ N. Arch. *f* 235; 143 ℔ dito bij partij *f* 225. — Gerst 20 cents lager; Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 4,50 a *f* 5,60; dito Zomer *f* 4,40 a *f* 5,10. — Haver merkelijk lager: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,50 a *f* 4,25; dito Lange *f* 3 a *f* 4. — Boekweit op 140 ℔: N.-Brab. *f* 220, *f* 223; Rozend. *f* 225, *f* 227; Holst. *f* 198, *f* 200; Rijn *f* 220; Oostvr. Veen *f* 210. — Erwten: N. Zeeuws. Groene *f* 8,50 a *f* 9,50; dito Witte *f* 8,25 a *f* 9,25. — Paardenboonen, 40 cents lager, *f* 6,30 a *f* 7. — Koolzaad: puik Vlaamsch gestort 66 p. vl.; Zeeuwsch gestort 65 p. vl.; dito in zakken 64, 64½ p. vl.; Overm. in zakken 64 p. vl. Kanariezaad *f* 9 a *f* 10 nom.

AMSTERDAM, 6 *September*. Heden verkocht van Tarwe: 127 ℔ b. Pools. *f* 430. — Van Rogge: 121 ℔ n. Pruis. *f* 252, *f* 256; 119 ℔ n. Arch. *f* 228, *f* 230; 118 ℔ dito *f* 225; 120 ℔ dito *f* 231. — Gerst, 102 ℔ n. Vriesche Winter *f* 168. — Boekweit bij gerijven onveranderd; 122 ℔ Holstein *f* 212.

Koolzaad ½ p. vl. hooger; Oostvriesch 65 p. vl.; N.-Holl. 59 p. vl.; op 9 vat in Sept. 67 p. vl.; Oct. 67½ p. vl.; April 1855 68 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering merkelijk hooger; op 6/w. *f* 40,25; Vlieg. *f* 38,75 a *f* 39;

Oct. *f* 38,75 a *f* 39 a *f* 38,75; *Nov.* *f* 39—39 a *f* 38,75; *Dec.* *f* 39 a 25 a *f* 39; Mei 1855 *f* 38,50 a *f* 39 a *f* 38,75. — Lijnolie vooral op levering van na- en voorjaar williger; op 6/w. *f* 38,50; Vlieg. *f* 37,25; Oct. *f* 37,50; Nov. *f* 37,25 a 50; Mei 1855 *f* 37. — Hennepolie op 6/w. *f* 42,25; Vlieg. *f* 41.

LONDEN, 2 *September*. Deze week werden aangevoerd: 7682 v. Boter van Harlingen, Rott. 961, Hamburg 251, Havre 1145, Ostende 561, Antw. 86. Vreemde door het warme weder slechtmatig gevraagd: beste Vriesche 98 a 100 sh., Kamper 92 a 96 sh.

LONDEN, 4 *Sept.* Van inl. Tarwe was heden een goede voorraad ter markt, die tot 6 sh. prijsverlaging niet dan slepende van de hand ging, terwijl nog veel onverkocht bleef. Vreemde wilde men 3 a 4 sh. lager afstaan, doch koopers bleven verwijderd, zoodat niet dan zeer weinig werd geplaatst. Gerst 1 a 2 sh., Haver 1 sh., nieuwe Erwten 3 a 4 sh. lager.; alles met ongenegen koopers.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 6 *September*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 60½, 60⅝, 60 3/16; Dito Dito 3 pCt. 72⅜, 72½, 72⅜; Dito Dito 4 pCt. 90¾, 90⅞, 90⅞; Handelmaatsch. 4½ pCt. 124¼. — BELGIË, bij *Rothschild* 2½ pCt. 49½. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18¼, 18⅛, 18¼; Dito 3 pCt. 37⅞; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 32 13/16, 33⅛, 32⅞; Coup. Bewijzen 5⅜, 5⅝, 5 7/16; Amort. Schuld 3 3/16. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 37⅛, 37 5/16, 37½. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 101⅞, 101⅞, 101⅞; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101⅝; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 84¼; Dito 4½ pCt. 87⅛; Dito bij *Hope* 4 pCt. 78¼; Dito bij *Stieglitz* en Comp. 4 pCt. 77½, 77⅝; Dito bij dito, 5de Serie 4 pCt. 76⅛; Inschrijving in Assign. 6 pCt. 60¼; Cert. van dito 6 pCt. 60½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 69 9/16, 69⅞; Dito 2½ pCt. 34¼; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 35¼, 35 5/16; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 35¼, 35 5/16; Dito Nieuwe 5 pCt. 79, 79¼; Dito Dito 1854 5 pCt. 78⅝, 78⅞, 78¾; N. Weener Aand. v. 250 fl. 1854 *f* 239½, 240; Amerik. Bank-Actien 3 7/16; Braz. 5 pCt. 98⅛; Mexik. 24 1/16, 3/16, ⅛; Dito Onbep. 24 1/16, 3/16, ⅛; Peru 4½ pCt. 70; Grenada Uitg. 6½, 5/16; Ecuador 3; Venez. 4 pCt. 26⅛; Dito Uitg. 10⅝; Phil. L. N. 87.

In Holl. fondsen was heden geen noemenswaardige handel of variatie. — Ook in vreemde effekten was de omzet onbelangrijk. Alleen waren van Spaansche 1 pCts. en Binnenl. 3 pCts. bijna onveranderd en Coup. Bewijzen meer aangeboden. — Peruanen zijn bij geringe affaire ½ pCt. sedert gisteren in prijs achteruitgegaan. — In Ecuador Coup. zijn tot de genoteerde koersen, bij vrij levendige vraag, veelvuldige posten verhandeld. — Gren. Onb. St. 16 11/16; Ecuador Coupons 20½, 22 cts.; 5 pCt. Nieuwe Russen bij *Stieglitz* 82 11/16, 83.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 60 3/16; Spaansche 1 pCt. 18⅛; Binnenl. 3 pCt. 32⅞; Metall. 5 pCt. 69 9/16.

WISSELKOERS.

Londen kort *f* 11.75; Id. 2/m. *f* 11.65; — Hamburg kort *f* 35⅛; Id. 2/m. *f* 35⅛.

ADVERTENTIEN.

Societeit de Harmonie.

VERGADERING der LEDEN **heden avond** te 8 uur. VOORSTEL over de INTRODUCTIE van VREEMDELINGEN.

B. TELLEGEN.

Het **KERKBESTUUR** der **Ned. Israel. Ring-Synagoge** te ***HOOGEZAND*** maakt langs dezen weg bekend, dat de **INWIJDING** der **SYNAGOGE** zal plaats hebben op **Vrijdag den 15den September e.k.**, des voormiddags te 10 uur, en dat tot en met **den 13den dezer**, voor zooverre ruimte beschikbaar is, **TOEGANGS-BEWIJZEN** à *f* 0,50 verkrijgbaar zijn bij den

Secretaris van het Kerkbestuur voornoemd:
A. LEVIJ.

HOOGEZAND, 4 September 1854.

Wereld-Tentoonstelling TE PARIJS IN 1855.

De Raad van Bestuur der *KONINKLIJKE AKADEMIE VAN BEELDENDE KUNSTEN* te *Amsterdam*, door de Regering belast met de taak, om in het belang der Nederlandsche School de KUNSTWERKEN te beoordeelen en te verzenden, die men op de **Wereld-Tentoonstelling te Parijs in 1855** zoude wenschen geplaatst te zien, maakt bij deze aan alle Kunstbeoefenaren bekend, dat vóór of uiterlijk op den 15den October van dit jaar de Lijsten, vermeld in Art. 12 van het Reglement, (franko) moeten worden ingezonden aan den Secretaris van den Raad. Zij zullen moeten inhouden:

1). De namen, voornamen, het beroep, de woon- of verblijfplaatsen der Inzenders.

2). Den aard en het aantal der Kunstwerken, die zij wenschen in te zenden.

3). De ruimte, die zij daartoe zullen behoeven in hoogte en breedte.

De inzending der Kunstwerken aan de Akademie zal vóór de maand Februarij moeten geschieden. Echter zal het bepaalde tijdstip van ontvangst alhier nader bekend gemaakt worden.

De Raad van Bestuur acht het onnoodig de Kunstbeoefenaren aan te sporen tot het inzenden van vele, maar vooral voortreffelijke bijdragen. Zij zelven zullen gevoelen, dat het te dezer gelegenheid niet alleen hunne eigene eer geldt, maar die van hun Vaderland, en dat op de **Wereld-tentoonstelling te Parijs** Europa zal beslissen, of de eens zoo hooggevierde Nederlandsche Schilderschool ook in onze dagen haren alouden roem al dan niet waardiglijk handhaaft.

AMSTERDAM, 18 Augustus 1854.

De Raad van Bestuur voornoemd:
J. VAN LENNEP, *Vice-President.*
J. WITTERING, *Secretaris.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. E. IMMENS
met
E. E. TONKES.

GRONINGEN, 4 September 1854.

*** Getrouwd:

EDSKE SMIT, J.ZOON,
met
BERBER G. OVERDIEP.

HEERENVEEN, 6 September 1854.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON J. M. WEBBSMAN, Echtgenoot van

J. C. G. FRIGGE.

GRONINGEN, 6 September 1854.

*** GRONINGEN, 28 Augustus 1854. Heden avond overleed de Heer AUKE WILLEM WILLEMS, Apotheker, oud ruim 28 jaren, diep betreurd door zijne naaste betrekkingen.

*** GRONINGEN, 3 September 1854. Tot hartelijke droefheid zijner naastbestaanden en van haar, die hij eens de zijne hoopte te noemen, overleed, in drieëntwintigjarigen ouderdom, ALBERT HOFKAMP.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 53 jaren, onze geliefde Zuster HEILEGONDA MARIA VAN SIJDENBORGH.

HAREN, 6 September 1854.

J. G. VAN SIJDENBORGH.

*** Heden overleed ons Dochtertje FENNA ALIDA, ruim vier weken oud.

MARTENSHOEK, 6 September 1854.

EWE TEN OEVER.
G. REINDERS.

*** TOLBERT, 6 September 1854. Heden overleed, in den ouderdom van 68 jaren en 4 maanden, mijn geliefde Echtgenoot, GERRIT JANNES REITSMA, sedert 1807 *Koopman en Logementhouder aldaar*, diep betreurd door mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen.

A. H. BOSMAN,
Wedw. G. J. REITSMA.

Eenige kennisgeving.

*** Heden avond te 9 uur ontsliep zacht en kalm, na een allersmartelijkst lijden, aan den kanker in de borst, van bijna twee jaren, mijne teeder beminde Echtgenoot, MARIA HOVING.

Zij was steeds gelaten en roemde in de verdrukking, starende op het Kruis van Christus.

Haar assche ruste in vrede!

PEIZE, 6 September 1854.

F. VEITH,
Rijks-Ontvanger.

*** **G. W. TIELKEMEIJER**, te *Amsterdam*, heeft verzonden:

DE HOLLANDSCHE AFRIKANEN

en hunne Republiek in *Zuid-Afrika*, door ***J. STUART.*** Met eene nieuwe Kaart van *Zuid-Afrika*, ***f* 2.90.**

Dit Werk, groot 445 bladz. en Kaart, waarin de Geschiedenis der Kaapsche Landverhuizers, gedurende de laatste 40 jaren; hunne tegenwoordige Republiek; het zendelingwezen in *Z.-Afrika*; de Nederl. ondernemingen derwaarts, en een verslag van het verrigte door den Schrijver namens die Republiek in *Nederland*, voorkomen, wordt ter meerdere verspreiding voor dezen betrekkelijk zeer lagen prijs verkrijgbaar gesteld. — De Uitgever durft dan ook dit Werk zoo wel aan alle **Leesgezelschappen**, als aan hen die eenig belang stellen in onze Afrikaansche Stamgenooten of met hen in aanraking wenschen te komen, dringend aanbevelen.

De **Kaart** van *Zuid-Afrika* afzonderlijk ***f* 0,60.**

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Aan den Haard.

Geschiedenissen uit het dagelijksche leven,
FRANZ HOFFMANN
NAVERTELD
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.
PRIJS *f* 1,50.

Voorst wordt door hen met goed succes gedebiteerd:

EEN

DTENTSCH GEMEENTE-ASSESSOR

MET ZIJNE
TWEE NEVEN
OP REIS NAAR
Amsterdam,
in 't voorjaar van 1848.

TWEE DEELEN, gr. 8vo, met PLATEN. Prijs *f* 8—50.

Kinderwerkjes:

I. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **Nieuwe Fabelen en Versjes voor Kinderen.** Met 21 plaatjes. Prijs *f* 0—90.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—20.

II. *J. J. A. GOEVERNEUR* en *H. ILPZEMA VINCKERS*, **Lust en Leering**; Fabelen, Sprookjes en Vertelsels, voor Hollandsche Jongens en Meisjes. Met 6 plaatjes. Prijs *f* 0—80.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00.

III. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **De oude Koffer, of een Boek is een groote Schat.** Kleine Verhalen voor jonge Kinderen, eene vreemde Dame naverteld. Met 14 Plaatjes. Prijs *f* 0—80.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00.

IV. *A. G. BRUINSES*, **Vertellingen uit de Geschiedenis des Ouden Testaments.** Vrij naar het Engelsch van Miss *LAWRENCE*. Met 15 plaatjes. Prijs *f* 1—20.

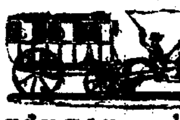
V. ——— **Vertellingen uit de Geschiedenis des Nieuwen Testaments.** Naar dezelfde. Met 8 plaatjes. Prijs *f* 1—20.

VI. *H. ILPZEMA VINCKERS*, **Rijmen voor de Kinderkamer.** Met 8 plaatjes. Prijs *f* 0—80.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00.

IEDER, die iets VERSCHULDIGD is aan — of te VORDEREN heeft van den Heer **AMBROSIUS MEES**, gewoond hebbende te *Hoogezand*, wordt verzocht daarvan, binnen acht dagen na heden, **Betaling** of **schriftelijke Opgave** te doen, ten Kantore van Mr. H. VAN GIFFEN, *Procureur* te *Groningen*.

POSTWAGENDIENST.

De **DILIGENCE** van ***Groningen*** over ***Winschoten*** en ***N. Schans*** naar ***Leer***, rijdt 's morgens om zeven uur van ***Groningen*** en 's morgens om 10 uur van ***Leer***.

NB. De **MARKTDAGWAGEN** vertrekt des **Dingsdags** en **Vrijdags**, des namiddags te 4 uur, van ***Groningen***.

De Ondernemer, G. MONKHORST.

VEEMARKT TE ZUIDBROEK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Zuidbroek* brengen ter kennis, dat op de **VEEMARKT**, welke alhier op **Donderdag den 14den September e.k.** zal worden gehouden, **geen RUNDVEE** zal worden toegelaten, dan op **vertooning** van een behoorlijk **Gezondheids-certificaat**; alsmede, dat geene **SPELEN** om GELD of GELDSWAARDE zullen worden gedoogd.

ZUIDBROEK, 6 September 1854.

Burgemeester en Wethouders voornd.:
E. H. BOER.
De Secretaris:
H. KOOPS.

Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, zullen, op WOENDAG den 11den September 1854, des namiddags te 3 uur, aan het Boterdiep, ten Huize voormaals bewoond door B. WUBBENHORST, worden verkocht: drie PAARDEN, eenige WAGENS, GEREIDEN, SLEDE, negen Voeren best KLEIHOOI, met het **REGT** in de **VEREENIGING** aan het BOTERDIEP, ENZ.

Nader onderrigt te bekomen ten KANTORE van den ondergeteekenden

Notaris: Mr. J. J. CREMERS.

Dingsdag den 12den Septem[ber] 1854, des voormiddags te 11 uur, VERKOOPING eene groote partij **AFBRAAK**, afkomstig van de GEBOUWEN der MARTINIKERK te *Groningen*, Zuidzijde aldaar aanwezig, bestaande in STEENEN, [...]NEN, EIKEN- en GREENEN BALKEN, PLANKEN, IJZEREN PLATEN, ENZ.

Dagelijks aldaar te bezien, en verdere informatiën te [beko]men bij L. H. REINTJES, Timmerman, in de Pe[...] te *Groningen*.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Ten overstaan van **J. BARLINCKHO[FF]**, Deurwaarder te *Groningen*, zal, op DONDERDAG 14den September 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe RASKER, op den hoek van [het] Ameland te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Een **OVERDEKT TJALKSCHU[IT]JE**, genoemd ***DE VROUW JOHANNA***, geijkt op 43 Tonnen, met al deszelfs OPGOEDEREN en TOEBEHOOREN, behoorende aan en wordende als Schipper gevaren door PETRUS GEERTS BAKKER, thans liggende nabij den Apoortenbrug te *Groningen*.

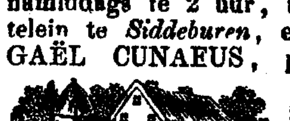
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijp[skerk]*, gedenkt, op DONDERDAG den 14den September [...], des namiddags te 1 uur, aan de PASTORIJ te *Vi[svliet]*, publiek te verkoopen:

Eene goed geconserveerde BIBLIOTHEEK, bestaande uit GODGELEERDE, ZEDEKUNDIGE, GESCHIEDKUNDIGE en andere WERKEN, alsmede HUISMEUBELS, nagelaten [door] den WelEerwaarden Heer C. MEIJER, in leven [Predi]kant te *Visvliet*.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Sch[...]*, gedenkt, op DINGSDAG den 19den September 18[54], des namiddags te 2 uur, ten Huize van D. T. KUIPER, [Kas]telein te *Siddeburen*, en ten verzoeke van den Heer [...] GAËL CUNAEUS, publiek te veilen en te verk[oopen]:

I. Eene **BOEREN BE[HUI]ZING** en **SCHUUR**, get[eekend] letter A, no. 3, met de VASTE [BE]KLEMMING van 28 B., 42 [...] E. *Bouw-* en *Groenland*, staande en gelegen te *Siddeburen*, in het *Oostwoud*, zullende voortaan jaarlijks op Martini of den 11den November tot vaste [huur] doen *f* 60—00.

II. Den EIGENDOM in opgemeld perceel.

III. De VASTE BEKLEMMING van 21 B., [...] *Land*, mede aldaar gelegen, zullende voortaan jaarlijks op Martini tot vaste huur doen *f* 40—00.

IV. Den EIGENDOM van opgemeld perceel.

V. De VASTE BEKLEMMING van 9 B., 70 R. [...] mede aldaar, zullende jaarlijks op Martini tot vaste [huur] doen *f* 25—00, met het REGT om op dit perceel [te] HUIZEN.

VI. Den EIGENDOM van opgemeld perceel.

VII. Den VOLLEN EIGENDOM van 8 B., [...] *Land*, mede aldaar, in 3 perceelen.

VIII. 1 B. EIGEN VEENLAND, gelegen op het [...] onder *Siddeburen*. — De Bouwlanden dadelijk te [aanvaar]den en de Behuizing en Groenlanden op den 1sten [...] 1855.

De CONDITIËN van VERKOOP zullen 8 dagen vorens ter lezing liggen ten Huize van Verkooping [en ten] Kantore van den Notaris.

Deze GOEDEREN zijn inmiddels **Uit de Hand te Koop**; te bevragen bij den Eigenaar.

Mr. J. D. TRESLING.

De ondergeteekenden belasten zich met het **bezorgen** van **NIEUWE COUPONBLADEN** bij de Certificaten **2 pCt. Werk. Schuld**.

GRONINGEN, 1 September 1854.

MESDAG & ZONEN.

De ondergeteekende belast zich met de **overname** der **TALONS** der **NEDERLANDSCHE WERKELIJKE SCHULD**, om de **nieuwe bladen Coupons** te bezorgen.

GRONINGEN, 31 Augustus 1854.

Wedw. H. A. ISRAËL[S],
Heerestraat, No. 32[...].

MAGAZIJN VAN PELTERIJ[EN]

Au Tigre Royal.

De ondergeteekende maakt door deze aan zijne geëerde Begunstigers bekend, die voornemens zijn **DONS** en **ANDERE PELSARTIKELEN** te laten **Wasschen** en **Opmaken**, dat hiervoor thans de beste gelegenheid [perma]nent bestaat, doordien weersgesteldheid en bezigheden [toe]laten, om dergelijke artikelen naar ieders genoegen [te] kunnen stellen.

H. G. INDEN, Jz., Guldenstraat, [...]

De ondergeteekende berigt [haren] geëerde Begunstigers, dat [...] WINKEL van **GAREN**, [...] **BREIKATOEN**, **WOL[LEN] GARENS** en al wat tot dat Vak behoort, heeft [...]nen; bevelende zij zich ten vriendelijkste in de [...]ging harer Stad- en Landgenooten.

NB. De **WIJNAFFAIRE** blijft op de[n] voet bestaan.

GRONINGEN, 7 September 1854.

D. J. A. REIJNDE[RS],
Wedw. N. SUIJCK.

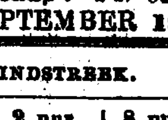
BLAAUWE KASTDRUIVEN EN MELO[ENEN]

bij **J. VROOM**, in de Kleine Rozenstraat.

WORDT TE KOOP AANGEBO[DEN]

Eene **APOTHEEK** van een [DOK]TOR te LANDE. Adres BU[REAU] der *GRONINGER COURANT* ter **Z.**

TE KOOP:

eene beste **melkgevende EZEL[IN met] VEULEN.** Adres aan het BUREAU [der] COURANT.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetens[chappen]*.

AUGUSTUS en SEPTEMBER 1854.

DAG.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 [uur.]
27	770,25	770,44	770,38	15,0	19,4	16,3	0,96	0,89	max.	N.W.t.N.	N.W.	N.N.W.	betrokken	betrokken	[illegible]
28	770,93	771,33	771,38	17,0	19,8	17,0	0,81	0,85	max.	N.N.W.	N.N.W.	„	wein. bewolkt	wein. bewolkt	„
29	770,88	770,78	770,53	17,2	18,8	15,9	0,98	0,88	0,98	N.W.	N.W.	„	bewolkt	betrokken	wein. [...]
30	768,86	766,54	765,48	15,5	22,5	18,2	0,99	0,79	0,98	„	Z.W.t.W.	Z.Z.W.	betrokken	bewolkt	hel[der]
31	764,59	765,60	767,48	16,5	17,8	13,6	0,97	0,85	0,83	N.N.W.	N.N.W.	N.N.W.	wein. bewolkt	betrokken	wein. [...]
1	769,87	770,23	770,72	14,1	17,5	13,5	0,83	0,71	0,84	„	„	N.	„	bewolkt	hel[der]
2	773,11	772,99	773,04	12,7	18,1	14,4	0,89	0,71	0,86	O.	O.N.O.	N.O.	„	wein. bewolkt	[illegible]

Gemidd. over de maand Augustus: Barometer 760,57; Thermometer 15,7; Vochtigheidstoestand 0,83; regen 70,1 strepen.

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.